

PLÁN ČINNOSTI NA ROK 2013

Úvod

Část A – Výzkumná, badatelská, vzdělávací a ediční činnost

Část B – Ekonomika, provoz a digitalizace

Část C – Kancelář Ústavu / Mezinárodní spolupráce / Personální obsazení

Úvod

Plán činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen Ústav) na rok 2013 vychází z úkolů a činnosti Ústavu, tak jak jsou definovány v § 4 zákona č. 181/2007 Sb. ze dne 8. června 2007 o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a změně některých zákonů. Při jejich naplňování se Ústav v mezích svých současných finančních možností a aktuálního personálního složení snaží o maximálně široké spektrum výzkumných, badatelských, vzdělávacích a edičních projektů. Velký důraz bude v nadcházejícím roce kladen i na prezentaci výsledků a výstupů na veřejnosti, a to jak formou seminářů, výstav a vzdělávacích aktivit, tak i využitím dvojstranných dohod o spolupráci např. s médií veřejné služby. Díky technologiím elektronických sociálních sítí či vzájemnou propagací s našimi partnery rovněž vyvineme velké úsilí ke zvýšení dosahu činnosti Ústavu směrem k laické i odborné veřejnosti všech věkových kategorií.

Výzkumná práce Ústavu se bude v roce 2013 více zaměřovat i na obecnější analýzu a komparaci totalitních a autoritativních systémů. V rámci dosavadních projektů se zaměříme rovněž na přípravu komparativních studií, jež by československé realie zasadily do středoevropského prostoru a ve větším měřítku tak využily potenciál již navázané spolupráce s partnery ze středoevropských zemí.

V souvislosti s naplňováním zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, bude Ústav i nadále pokračovat v součinnosti stanovené zákonem vůči Ministerstvu obrany a Etické komisi České republiky, a to minimálně ve stejném rozsahu jako v roce 2012 (odborná stanoviska pro Ministerstvo obrany, Etickou komisi, Archiv bezpečnostních složek, digitalizace spisového materiálu).

V roce 2013 předpokládáme za spolupráce s Vědeckou radou Ústavu nastavení a provedení systematické evaluace zaměstnanců odboru, jednotlivých skupin a oddělení a odboru jako celku. Přestože nemůže Ústav s ohledem na své právní postavení participovat na systému Registru informací o výsledcích výzkumu a vývoje (RIV), vychází evaluační rámec z principů podobných RIVu, ovšem zvláštní zřetel bude brán na zákonné zadání Ústavu a na rozdílné akcenty vzhledem k typu výsledků.

Návrh plánu činnosti Ústavu pro rok 2013 se skládá ze tří hlavních částí:

- A. Výzkumná, badatelská, vzdělávací a ediční činnost,
- B. Ekonomika, provoz a digitalizace,
- C. Kancelář Ústavu.

Tento návrh byl již předložen a projednán ve Vědecké radě Ústavu.

Část A – Výzkumná, badatelská, vzdělávací a ediční činnost

ÚVOD

- 1. BADATELSKÁ A DOKUMENTAČNÍ ČINNOST**
- 2. VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY**
- 3. EDIČNÍ A VÝSTAVNÍ ČINNOST, KOMUNIKAČNÍ PLATFORMY**
- 3.1 PUBLIKAČNÍ ČINNOST**
- 3.2 VÝSTAVNÍ ČINNOST**
- 3.3 KONFERENCE A SEMINÁŘE**
- 4. ZÁKON O ÚČASTNÍCÍCH ODBOJE A ODPORU PROTI KOMUNISMU**
- 5. GRANTOVÉ PROJEKTY**

1. BADATELSKÁ A DOKUMENTAČNÍ ČINNOST

Garantem historického výzkumu Ústavu pro studium totalitních režimů je Odbor zkoumání totalitních režimů, který zajišťuje bádání, dokumentaci a nestranné hodnocení doby nesvobody (30. září 1938 – 4. května 1945) a období komunistické totalitní moci (25. února 1948 – 29. prosince 1989) a doby předcházející, v níž probíhaly děje týkající se příprav k totalitnímu uchopení moci KSČ; dále analyzuje antidemokratické a zločinné činnosti orgánů státu, zejména jeho bezpečnostních složek, Komunistické strany Československa a organizací založených na její ideologii.

Odbor zkoumání koordinuje svou činnost s dalšími pracovišti Ústavu, zejména s Odborem edičním, využívá služeb Odboru informatiky a digitalizace Ústavu, spolupracuje s Archivem bezpečnostních složek a externími spolupracovníky při realizaci badatelských, dokumentačních a vzdělávacích projektů.

V roce 2013 bude Odbor zkoumání realizovat výzkum v rámci těchto stanovených badatelských a dokumentačních oblastí (v závorce je uveden garant oblasti):

- Represivní aparát nacistického okupačního režimu (PhDr. Pavel Zeman, Ph.D., Oddělení zkoumání doby nesvobody)
- Odboj, kolaborace a perzekuce v tzv. Protektorátu Čechy a Morava (PhDr. Pavel Zeman, Ph.D., Oddělení zkoumání doby nesvobody)
- Dokumentace obětí totalitních režimů (Mgr. Vojtěch Ripka, Oddělení dokumentace)
- Aparát Komunistické strany Československa (PhDr. Milan Bárta, Oddělení zkoumání komunistické totalitní moci)
- Represivní složky komunistického režimu (PhDr. Jan Kalous, Ph.D., Oddělení zkoumání komunistické totalitní moci)
- Společenské procesy uvnitř totalitních režimů (Mgr. Vojtěch Ripka, Oddělení dokumentace)

S ohledem na přijetí zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, a potřebě v rámci součinnosti s Ministerstvem obrany ČR připravovat odborná stanoviska k jednotlivým žádostem bude kladen zvláštní důraz na projekty:

- Protikomunistický odboj (garant: Mgr. Libor Svoboda, Ph.D., Skupina zkoumání protikomunistického odboje a odporu) a
- Paměť a dějiny totalitních režimů (oral history; garant: Bc. Adam Hradilek, Skupina orální historie)

Toto rozdělení je nutně schematické, jeho výhodou je přehlednost a jasná odborná zodpovědnost. V případech konkrétních podprojektů se pochopitelně nepředpokládá sevření v omezující a skutečnosti často málo odpovídající kategorii například obětí či represivního aparátu.

I. Represivní aparát nacistického okupačního režimu

Název projektu Představitelé nacistického represivního aparátu v Protektorátu Čechy a Morava		
Garant Mgr. Pavel Kreisinger	Část ÚSTR Oddělení zkoumání doby nesvobody	Doba realizace 2011–2015
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, Státní oblastní archiv Praha, Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno, Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého Olomouc		
Cíl projektu Zpracovat přehled a charakteristiky vedoucích představitelů nacistického okupačního aparátu v Protektorátu Čechy a Morava (SD, Gestapo, Abwehr), zařadit jejich působení do dobového kontextu zejména v souvislosti s potíráním domácí rezistence. Součástí projektu bude rovněž reflexe jejich osudů po skončení druhé světové války a případné využití komunistickými bezpečnostními složkami.		
Projekt v roce 2013 Bude zpracována studie o konkrétním představiteli nacistického represivního aparátu pro <i>Securitas Imperii</i> . Budou pokračovat práce na edici dokumentů o činnosti nacistického bezpečnostního aparátu (mj. bude napsána úvodní studie). Současně bude průběžně aktualizována webová prezentace projektu.		

II. Odboj, kolaborace a perzekuce v tzv. Protektorátu Čechy a Morava

Název projektu Protižidovská opatření na území Protektorátu Čechy a Morava a jejich realizace (1939–1945)		
Garant Mgr. Jan Machala	Část ÚSTR Oddělení zkoumání doby nesvobody	Doba realizace 2011–2015
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Moravský zemský archiv Brno, Archiv Židovského muzea Praha, Státní oblastní archiv Zámorsk, Státní oblastní archiv Praha, Státní okresní archiv Hradec Králové, Státní okresní archiv Pardubice; Archiv des Instituts für Zeitgeschichte München, Bundesarchiv Berlin, Židovské muzeum Praha, Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého Olomouc		
Cíl projektu Cílem projektu je zdokumentování úředních diskriminačních opatření, kterým bylo v průběhu okupace podrobena obyvatelstvo židovského původu na území Protektorátu. Projekt se zaměří na aplikaci těchto opatření ve vybraných lokalitách s významnou židovskou komunitou. Jedná se zejména o každodenní úřední šikanu, jako jsou např. zákazy vykonávání určitých činností, zákazy navštěvování určitých veřejných míst, jakož i nutnost podrobení se dalším omezením a předpisům (např. nošení hvězdy). Nedílnou součástí výzkumu je i přenášení těchto diskriminačních nařízení, vydávaných v nejvyšších patrech protektorátní správy (Úřad říšského protektora, protektorátní vláda), na podřízené složky (zemské a okresní úřady) a jejich aplikace v konkrétním prostředí. Cílem bude mimo jiné postihnout, jakým způsobem jednotlivé zemské, okresní a obecní správy tato nařízení přizpůsobovaly místním podmínkám, zda se například znění jednotlivých opatření „směrem dolů“ zmírňovala, nebo naopak zostřovala; a to především v moravských lokalitách.		
Projekt v roce 2013 V roce 2013 bude zpracována odborná studie pro <i>Securitas Imperii</i> a bude pokračovat práce na edici vybraných dokumentů (<i>Protižidovská opatření a jejich realizace na Moravě</i>). Současně bude průběžně aktualizována webová prezentace projektu.		

<p>Název projektu</p> <p>Od „eutanazie“ k vyhlazování židů.</p>		
<p>Garant</p> <p>PhDr. Pavel Zeman, PhD.</p>	<p>Část USTR</p> <p>Oddělení zkoumání doby nesvobody</p>	<p>Doba realizace</p> <p>2013-2015</p>
<p>Spolupracující instituce</p> <p>Archiv bezpečnostních složek Praha, Archiv Židovského muzea Praha, Bundesarchiv Berlin, Bundesarchiv - Außenstelle Ludwigsburg (Zentrale Stelle der Landesjustizverwaltungen zur Aufklärung nationalsozialistischer Verbrechen), Bundesarchiv - Außenstelle Bayreuth (Lastenausgleichsarchiv), Gedenkstätte Pirna-Sonnenstein (Sasko), Hessisches Hauptstaatsarchiv Wiesbaden, Landesarchiv Nordrhein-Westfalen - Abteilung Westfalen (Münster), Městský úřad Dobřany, Museum Fotoatelier Seidel Český Krumlov, Národní archiv Praha, Psychiatrická léčebna Dobřany, Regionální muzeum v Českém Krumlově, Stiftung Lern- und Gedenkort Schloss Hartheim (Rakousko), Státní okresní archiv Český Krumlov, Státní oblastní archiv Litoměřice, Státní okresní archiv Teplice, Státní oblastní archiv Třeboň, Státní okresní archiv Bílovice, Židovské muzeum Praha</p>		
<p>Cíl projektu</p> <p>Cílem projektu je na příkladu vybraných skupin pachatelů ukázat vývoj genocidních programů Třetí říše, od programu nacistické „eutanazie“ a „akce 14 f 13“ (zabíjení vybraných vězňů nacistických koncentračních táborů ve vybraných vyhlazovacích centrech „eutanazie“) k programu „konečného řešení židovské otázky“. V něm je věnována přednostní pozornost „akci Reinhardt“ („Aktion Reinhardt“) uskutečněné na území okupovaného Polska v letech 1941-1943 a pokračující v letech 1943-1945 na území severní Itálie jako tzv. „nasazení R“ („Einsatz R“). Nedílnou součástí projektu je rámcové zpracování plánování a realizace programu nacistické „eutanazie“ na území bývalé říšské župy Sudety a Protektorátu Čechy a Morava a rámcové podchycení počtu jejích obětí. V rámci „akce Reinhardt“ je věnována pozornost obětem židovského původu z tzv. říšské župy Sudety a z Protektorátu Čechy a Morava.</p>		
<p>Projekt v roce 2013</p> <p>V roce 2013 budou publikovány dílčí výstupy v podobě studií 1) o současném stavu bádání o nacistické vyhlazovací politice a pachatelích třetí říše, 2) o zapojení vybraných skupin pachatelů do programu nacistické „eutanazie“ a první fáze tzv. konečného řešení židovské otázky („akce Reinhardt“). V rámci projektu bude průběžně vytvářena 1) databáze obětí</p>		

nacistického programu „eutanazie“ z území tzv. bývalé říšské župy Sudety, 2) databáze osob z řad úředníků říšské, státní, stranické a zdravotní správy podílejících se na realizaci programu nacistické „eutanazie“ na území Sudet a Protektorátu Čechy a Morava. V rámci projektu bude pokračovat spolupráce Ústavu a ABS s United States Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu při vyhledávání, zpracování a využití archivních materiálů k pronásledování a genocidě židů a k nacistické násilné politice v letech 1939-1945 v archivních fondech a sbírkách ABS.

Součástí projektu bude spolupráce na filmovém projektu *Adolf Eichmann: úředník ve třech podobách*. Jde o trojdílný seriál o kořenech, peripetích a technologii holocaustu – Genocida: příběh, ve kterém žijeme (autor projektu režisér Pavel Kačírek).

III. Dokumentace obětí totalitních režimů

Název projektu Dokumentace nacistických zločinů během II. stanného práva		
Garant PhDr. Pavel Zeman, Ph.D. Mgr. Vojtěch Ripka	Část ÚSTR Oddělení zkoumání doby nesvobody/Oddělení dokumentace	Doba realizace 2013 – 2014
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, Vojenský historický ústav Praha, Institut Tereziánské iniciativy, Památník Terezín, Bundesarchiv Berlin, Gedenkstätte Plötzensee		
Cíl projektu Cílem projektu je vytvořit reprezentativní přehled osob popravených během II. stanného práva, včetně zavražděných v Berlíně - Plötzensee.		
Projekt v roce 2013 Po doplnění archivních podkladů z domácích a zahraničních (německých) archivů bude kompletován seznam popravených a připravován ke zveřejnění na webových stránkách Ústavu, mj. v rámci tzv. elektronické mapy bezpráví.		

Název projektu Dokumentace popravených z politických důvodů 1948–1989		
Garant Mgr. Petr Mallota	Část ÚSTR Oddělení dokumentace	Doba realizace 2008–2013
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, Archiv Kanceláře prezidenta republiky, Moravský zemský archiv Brno, státní oblastní a okresní archivy, Archiv Ústavu paměti národa Bratislava, Konfederace politických vězňů, Vojenský historický ústav Praha, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Kabinet dokumentace a historie Vězeňské služby, Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Ústav paměti národa Bratislava, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu		
Cíl projektu Cílem projektu je dokumentace a zpracování úplného přehledu osob, které byly v letech 1948–1989 popraveny z politických důvodů. Základní výzkum umožní analýzu sociálních skupin postižených represí, stejně jako sondu do aktivit protikomunistického odboje a odporu, systému práce represivního aparátu, včetně komunistické strany a justice.		
Projekt v roce 2013 Finalizace projektu: dokončení zbývajících biogramů popravených osobností, napsání úvodní studie publikace, redakční práce na souhrnné publikaci (úpravy a aktualizace hesel, dohledávání materiálů pro publikaci); průběžná aktualizace stávající webové prezentace projektu, využití podkladů k vytvoření tzv. elektronické mapy bezpráví.		

Název projektu Dokumentace usmrcení osob na státní hranici 1948–1989		
Garant Bc. Tereza Mašková	Část ÚSTR Oddělení dokumentace	Doba realizace 2008–2013
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Vojenský historický ústav Praha, Ústav paměti národa Bratislava, Konfederace politických vězňů		
Cíl projektu Cílem projektu je dokumentace případů násilného úmrtí na hranicích v letech 1948–1989		

(místo, čas, příčiny úmrtí, pachatelé).

Projekt v roce 2013

Bude zpracována analytická studie k problematice usmrcených na hranicích v letech 1948-1989; vytvoření mapy obsahující místa úmrtí/pokusu o přechod hranic, příp. místa narození či bydliště obětí; pokračování a aktualizace stávající webové prezentace projektu, včetně tzv. elektronické mapy bezpráví.

Název projektu

Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu (1939–1989)

Garant

Stanislava Vodičková, DiS

Část ÚSTR

Skupina zkoumání
perzekuce církví a
náboženských společností

Doba realizace

2009–2013

Spolupracující instituce

Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, archivy řádů a jednotlivých biskupství a arcibiskupství, Konfederace politických vězňů, Archiv Rádia Vatikán, Archiv akademické YMCA, Archiv pražské diecéze Církve československé husitské, Ústřední archiv a muzeum Církve československé husitské, Česká křesťanská akademie, Vojenský historický ústav Praha, Historický ústav AV ČR, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy, Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého Olomouc

Cíl projektu

Cílem projektu je na základě analýzy a komparace definovat a na modelových příkladech konkretizovat rozsah a formy rezistence a perzekuce věřících občanů v období nacistické okupace a komunistického totalitního režimu.

Projekt v roce 2013

V roce 2013 bude připravena edice vybraných dokumentů „*Ohlasy perzekuce katolické církve v Československu na vlnách Vatikánského radia*“ (1947–1961). I. díl. (spoluautorství: Mgr. Pavel Kugler z ABS). Zároveň bude zahájena práce na II. dílu edice, která se bude zabývat roky 1962–1977 (vydání v roce 2014).

Bude pokračovat práce na komparaci nacistické a komunistické perzekuce církví a odboje křesťanů proti oběma totalitám (včetně vytváření biogramů obětí nacistické a komunistické perzekuce z řad duchovních křesťanských církví).

Dále bude zpracována webová prezentace nezákonně internovaných biskupů, představených řádů a tzv. „reakčních“ kněží v Internačním táboře Želiv (1950–1965).

V oblasti rozhovorů bude projekt koordinován s činností skupiny oral history. Průběžně bude aktualizována webová prezentace projektu.

Název projektu

Šlechta českých zemí v konfrontaci s totalitními režimy 20. století (1938–1989)

Garant

Mgr. Dita Jelínková

Část ÚSTR

Oddělení zkoumání doby
nesvobody

Doba realizace

2011–2015

Spolupracující instituce

Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Archiv Kanceláře prezidenta republiky, Archiv Ministerstva zahraničních věcí ČR, Masarykův ústav a Archiv AV ČR Praha, Moravský zemský archiv Brno, Státní oblastní archiv Litoměřice, Státní oblastní archiv Zámorsk, Bundesarchiv Berlin, Österreichisches Staatsarchiv, Ústav historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice

Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je analyzovat roli šlechty v období procesu proměny elit s důrazem na složitost vazeb české šlechty k nacismu. Na základě analýzy a komparace chceme precizně definovat jednak formy tlaku totalitních režimů (nacismu, komunismu) vůči šlechtě, jednak chceme dospět k obecnějším závěrům o vztazích, postojích a chování šlechty vůči oběma totalitám.

Projekt v roce 2013

V roce 2013 budou publikovány dílčí výstupy v podobě odborných studií pro *Securitas Imperii*. Na základě již probíhajícího archivního výzkumu bude vytvořen základ deskriptivní dokumentace (v podobě elektronické databáze).

Bude se rovněž aktualizovat stávající webová prezentace projektu.

IV. Aparát Komunistické strany Československa

Název projektu Vývoj organizační struktury a představitelé Komunistické strany Československa		
Garant Mgr. Petr Anev	Část ÚSTR Oddělení zkoumání komunistické totalitní moci	Doba realizace 2008–2015
Spolupracující instituce Národní archiv, státní oblastní a okresní archivy, Archiv Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Archiv bezpečnostních složek, Vojenský ústřední archiv, Archiv Národního muzea, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Vojenský historický ústav Praha, Historický ústav SAV Bratislava		
Cíl projektu Cílem výzkumu je analýza teoretických a ideologických stránek čs. komunismu, zejména jeho politické praxe, a širších společenských dopadů. Dalším důležitým cílem zůstává rekonstrukce personálního obsazení řídicího aparátu Komunistické strany Československa v období let 1921–1989. Další dimenzi projektu představuje použití historicko-politologicko-sociologických metod při analýze a definici jednotlivých ideologických atributů komunismu z hlediska proměn dobového myšlení před únorem 1948 i po něm. Výzkum bude také reflektovat vliv dobových událostí v Československu a kontext konfliktu Východ – Západ.		
Projekt v roce 2013 Budou pokračovat práce na jednotlivých biografických medailonech pro hlavní výstup, <i>Biografický slovník vedoucích představitelů KSČ 1921–1989</i> , v jehož rámci budou zachyceny osudy významných komunistických činitelů. Ve spolupráci s Historickým ústavem SAV se uskuteční konference k 100. výročí narození Gustáva Husáka, která bude reflektovat tuto výraznou osobnost československých dějin. V průběhu roku 2013 bude pokračovat aktualizace stávající webové prezentace projektu. Dále bude publikována studie v revue <i>Paměť a dějiny</i> ; další aktivitou bude podíl na programu pravidelných seminářů Ústavu a na konferencích s tematikou komunistické minulosti.		

V. Represivní složky komunistického režimu

Název projektu Vývoj státněbezpečnostních složek		
Garant	Část ÚSTR	Doba realizace
PhDr. Milan Bárta	Oddělení zkoumání	2008–2014
PhDr. Jan Kalous, Ph.D.	komunistické totalitní moci	
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, státní oblastní a okresní archivy, Vojenský historický ústav Praha, Úřad pro zahraniční styky a informace, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Muzeum Policie ČR, Ludwig Boltzmann Institut, Ústav paměti národa Bratislava, Ústav národní paměti (Polsko)		
Cíl projektu Rekonstrukce organizačního vývoje rozvědných a kontrarozvědných útvarů podřízených ministerstvu vnitra či ministerstvu obrany, představení jejich zaměření, činností a personálního obsazení vedoucích funkcí jednotlivých součástí (náčelníků odborů a správ). Na základě systematického a komparativního (myšlena komparace s nacistickým bezpečnostním aparátem) zkoumání představit agenturně-operativní činnost komunistických bezpečnostních složek.		
Projekt v roce 2013 Výstupy projektu budou realizovány ve více rovinách: dokončení biografického slovníku náčelníků jednotlivých operativních správ MV (SNB) z let 1953–1989; bude pokračovat spolupráce s Ludwig Boltzmann Institut (příprava kolektivní monografie o zpravodajské činnosti československých zpravodajských složek v Rakousku, společný seminář); příprava edice dokumentů – rukopis Josefa Pavla; studie v revue <i>Paměť a dějiny</i> (rubrika Struktury moci) a <i>Securitas Imperii</i> ; ve spolupráci s Archivem bezpečnostních složek pokračování prací na manuálech k archivním pramenům z provenience bezpečnostních složek komunistického režimu; rekonstrukce státněbezpečnostních a zpravodajských částí bezpečnostního aparátu v letech 1945–1989 (rozvědka a kontrarozvědka v 60. letech; krajské správy). Průběžně se bude aktualizovat webová prezentace projektu.		

Název projektu Třídní justice a vězeňství		
Garant Mgr. Jiří Urban PhDr. Jaroslav Rokoský, Ph.D.	Část ÚSTR Oddělení zkoumání komunistické totalitní moci	Doba realizace 2008–2014
Spolupracující instituce Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek, státní oblastní (okresní) archivy, Ústav právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy, Kabinet dokumentace a historie Vězeňské služby, Konfederace politických vězňů, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu.		
Cíl projektu Cílem projektu je analýza postavení, role a činnosti justice v období komunistického režimu v Československu v letech 1948–1989. Současně se badatelská pozornost zaměří také na výzkum některých specifických aspektů čs. vězeňství jako součásti represivního aparátu totalitních režimů, včetně každodenní reality života za zdmi věznic a táborů.		
Projekt v roce 2013 Budou zpracovány studie pro revue <i>Paměť a dějiny</i> , příp. <i>Securitas Imperii</i> (částečně za pomoci externích spolupracovníků), průběžně realizována komentovaná prezentace nejzajímavějších materiálů na webových stránkách projektu (http://www.ustrcr.cz/cs/tridni-justice-1948-1960 ; http://www.ustrcr.cz/cs/vezenstvi-v-ceskych-zemich-1938-1989) a představení dílčích témat v průběhu čtvrtěčních seminářů.		

VI. Společenské procesy uvnitř totalitních režimů

Název projektu Underground v regionech		
Garant Bc. František Stárek	Část ÚSTR Oddělení dokumentace	Doba realizace 2012–2014
Spolupracující instituce Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek, oblastní a okresní archivy, Libri prohibiti		
Cíl projektu Projekt navazuje na předchozí projekt <i>Historie českého undergroundu</i> a soustředí se na		

dokumentaci regionálních undergroundových aktivit. Vedle zachycení struktury a projevů undergroundu se chce zaměřit na jeho reflexi v písemnostech státních orgánů.

Projekt v roce 2013

Bude pokračovat archivní výzkum. Na jeho základě bude publikována dílčí studie v ústavním periodiku. Ve spolupráci se skupinou orální historie se budou pořizovat rozhovory s pamětníky. Bude pokračovat přednášková činnost na školách. Ústav bude rovněž participovat na vzniku seriálu o historii českého undergroundu (předpokládá se 42 hodinových dílů), který připravuje Česká televize.

Název projektu

Film a dějiny totalitních režimů

Garant

Mgr. Petr Kopal

Část ÚSTR

Oddělení zkoumání

komunistické totalitní moci

Doba realizace

2010–2015

Spolupracující instituce

Národní archiv, Národní filmový archiv, Archiv Barrandov studio, Archiv České televize, Slovenský filmový ústav Bratislava, Katedra filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění, Ústav filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Filmová a televizní fakulta Vysoké školy múzických umění Bratislava

Cíl projektu

Výzkum filmů jako cenného pramene a nástroje nacistické a komunistické ideologické manipulace (propagandy). Cílem je analyzovat, jak přesně filmová tvorba v rámci totalitního systému fungovala, jaké byly její úkoly a možnosti a jak byla recipována.

Projekt v roce 2013

Budou zpracovány dílčí studie pro revue *Paměť a dějiny*. Bude připravena kolektivní monografie *Film a dějiny 4* (září 2013). Současně budou v rámci čtvrtetních seminářů pokračovat rozborů jednotlivých filmových děl. Průběžně bude aktualizována webová prezentace projektu.

Název projektu Zánik agrární strany a pád československé demokracie		
Garant Mgr. Petr Anev	Část ÚSTR Oddělení zkoumání komunistické totalitní moci	Doba realizace 2013
Spolupracující instituce Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek, Archiv Ústavu T. G. Masaryka, Archiv Kanceláře prezidenta republiky, Archiv ministerstva zahraničních věcí, Archiv Národního muzea, Slovenský národní archiv, Archiv Poslanecké sněmovny ČR		
Cíl projektu Cílem projektu je analyzovat okolnosti zániku agrární strany, a to v širších politických souvislostech. Zánik agrární strany je úzce spojen se zánikem čs. demokracie, jak v době před druhou světovou válkou, tak po roce 1945. Důraz bude kladem na období po roce 1938.		
Projekt v roce 2013 V rámci projektu bude zpracována studie do revue <i>Paměť dějiny</i> a do konce roku odevzdán rukopis monografie.		

Název projektu Sociální politika mezi represí a inkorporací		
Garant Mgr. Vojtěch Ripka	Část ÚSTR Odbor zkoumání totalitních režimů	Doba realizace 2010–2013
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, oblastní a okresní archivy, Libri prohibiti University of Oxford, Hertie School of Government, Přírodovědecká fakulta UK		
Cíl projektu Projekt usiluje o vymezení role sociální politiky v komunistickém režimu v Československu, zejména v období po roce 1968. Analyzuje kombinaci legitimizačních a represivních prvků sociální politiky v komparativním rámci srovnatelných států sovětského bloku (především NDR), ale i širší založení sociální politiky v rámci liberálně-demokratických politických systémů.		

Projekt v roce 2013

V průběhu roku 2013 se projekt zaměří na vytvoření a provoz vzdělávací aplikace, na studii v odborném periodiku Ústavu a na online prezentaci. Bude dokončena tematická monografie.

VII. Protikomunistický odboj

Název projektu

Protikomunistický odboj

Garant

Mgr. Libor Svoboda, Ph.D.

Část ÚSTR

Skupina zkoumání
protikomunistického odboje
a odporu

Doba realizace

2008–2014

Spolupracující instituce

Archiv bezpečnostních složek, Konfederace politických vězňů, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, státní oblastní a okresní archivy, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Vojenský historický ústav Praha, Muzeum Jindřichohradecka, Prachatické muzeum, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy

Cíl projektu

Cílem projektu je analýza forem protikomunistického odboje a odporu v letech 1948–1968 a zpracování základní informace o formách domácího i zahraničního protikomunistického odboje, jeho osobnostech, činnosti a vlivu ve společnosti. Základní archivní výzkum při využití všech dostupných pramenů (literatury, datových souborů a výpovědí pamětníků) bude soustředěn na splnění hlavního úkolu – typologizaci různých forem odboje a odporu na území Čech, Moravy, Slezska a Slovenska.

Projekt v roce 2013

Součástí projektu bude využití dosavadních znalostí a informací při naplňování zákona č. 262/2011 Sb. a zachycování vzpomínek účastníků a svědků (provázání s oral history). Další roviny výstupů tvoří: knižní publikace, periodická produkce Ústavu (rubrika Třetí odboj v *Paměť a dějiny; Securitas Imperii*), konference a semináře (Rok 1953 v Československu a ve východní Evropě – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích; Protikomunistický odboj v Polsku a v Pobaltí), výstava (Mašínové – spolupráce s VHÚ Praha; prezentace

výstavy Králové Šumavy), webová prezentace – aktualizace a doplňování stávající prezentace projektu (Encyklopedie třetího odboje; Bibliografie třetího odboje).

Název projektu Ukrajinská povstalecká armáda na území Československa		
Garant Mgr. David Svoboda, MA, Ph.D.	Část ÚSTR Oddělení zkoumání doby nesvobody	Doba realizace 2012–2015
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Národní archiv, Archiv Ministerstva zahraničních věcí ČR, Vojenský historický archiv, Státní oblastní archiv Praha, státní oblastní archiv Třeboň, Státní oblastní archiv Litoměřice, Státní oblastní archiv v Plzni, Státní oblastní archiv Zámorsk, Zemský archiv v Opavě, Zemský archiv v Brně; Ivano Frankivsk University (Ukrajina), State Archives of SBU Kiev, Štátný archív ministerstva vnitra Bratislava, Vojenský historický ústav Bratislava, National archives Washington D.C., Hoover Institute Stanford University, Instytut pamięci narodowej Warszawa		
Cíl projektu Cílem badatelského projektu je komparativně pokrývat ozbrojená antisovětská hnutí střední a východní Evropy ve vrcholovém období druhé světové války a rané fázi války studené. Výzkumným záměrem je analýza protikomunistické a protiněmecké rezistence, realizované Organizací ukrajinských nacionalistů (OUN) a s ní spojenou ozbrojenou složkou, Ukrajinskou povstaleckou armádou (UPA), v letech 1943 až 1950. Tato rezistence má svůj původ v období druhé světové války, kdy se OUN vymezovala vůči vojenské přítomnosti dvou okupačních mocností na ukrajinských územích – nacistického Německa a komunistického Sovětského svazu; tuto situaci komplikovaně formoval i střet s polskou londýnskou reprezentací o budoucí uspořádání regionu.		
Projekt v roce 2013 V roce 2013 bude připravována komentovaná edice výslechových protokolů zadržených příslušníků UPA na území ČSR, jež se nacházejí ve fondu 307 Archivu bezpečnostních složek. Připraven bude odborný výstup v podobě studie do <i>Securitas Imperii</i> . Dojde i k zapojení do programu seminářů a dalších odborných aktivit Ústavu pro studium totalitních režimů.		

VIII. Paměť a dějiny totalitních režimů (oral history)

Název projektu Paměť a dějiny totalitních režimů		
Garant Bc. Adam Hradilek	Část ÚSTR Skupina orální historie	Doba realizace 2008–2014
Spolupracující instituce Archiv bezpečnostních složek, Konfederace politických vězňů, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv, státní oblastní a okresní archivy, Archiv hlavního města Prahy, Knihovna Václava Havla, Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Česká centra, Český rozhlas – Rádio Česko, Česká televize, Člověk v tísni, Vojenský historický ústav Praha, Stopy paměti Olomouc, Slezská univerzita v Opavě, Národní knihovna ČR; Le Centre d'études des mondes russe, caucasien et centre-européen (CERCEC), Post Bellum, Sdružení Memorial Moskva, moskevské historicko-literární sdružení Vozvraščeniye, Muzeum „Oblast teroru“ Lvov, The National Czech and Slovak Museum and Library, Cedar Rapids, US Holocaust Memorial Museum Washington		
Cíl projektu Hlavním posláním orálněhistorického projektu je sběr, zpracování a archivace výpovědí přímých svědků doby nesvobody (1938–1945) a období komunistické totalitní moci (1948–1989), včetně událostí přechodného období (1945–1948). Natáčení pamětníků probíhá podle výzkumných a dokumentačních záměrů Ústavu (výzkumný projekt, publikace, výstava, konference, výročí) i aktuálně vzniklých situací (pobyt pamětníka na území České republiky, přednáška pamětníka apod.).		
Projekt v roce 2013 Další sběr, zpracování a archivace výpovědí žijících svědků totalitních režimů. V roce 2013 se projekt zaměří na osudy politických vězňů, pamětníky sovětských pracovních táborů, představitele církví, mimopražský disent a čs. emigraci. Ve spolupráci s Oblastním archivem Zakarpatské oblasti, Hebrejskou univerzitou a USC Shoah Foundation bude pokračovat výzkum internace československých občanů v sovětských pracovních táborech, jehož výsledkem bude vydání monografie. V roce 2013 se předpokládá získání minimálně 50 rozhovorů. Ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla bude zahájen projekt zaměřený na sběr rozhovorů se spolupracovníky Václava Havla. Ve spolupráci s moskevskou organizací Memorial vyjde v příštím roce ruskojazyčná verze knihy Za vaši a naši svobodu. Průběžně bude aktualizována stávající webová prezentace projektu.		

PŘEHLED BADATELSKÝCH A DOKUMENTAČNÍCH PROJEKTŮ V ROCE 2013

	Název	Garant	Realizace
1.	Představitelé nacistického represivního aparátu v Protektorátu Čechy a Morava	P. Kreisinger	2011-2015
2.	Protižidovská opatření na území Protektorátu Čechy a Morava a jejich realizace (1939-1945)	J. Machala	2011-2015
3.	Od „eutanazie“ k vyhlazování židů.	P. Zeman	2013-2015
4.	Dokumentace nacistických zločinů během II. stanného práva	P. Zeman, V. Ripka	2013-2014
5.	Dokumentace popravených z politických důvodů 1948-1989	P. Mallota	2008-2013
6.	Dokumentace usmrcení osob na státní hranici 1948-1989	T. Mašková	2008-2013
7.	Odboj a perzekuce křesťanů v době nacismu a komunismu (1939-1989)	S. Vodičková	2009-2013
8.	Šlechta českých zemí v konfrontaci s totalitními režimy 20. století (1938-1989)	D. Jelínková	2011-2015
9.	Vývoj organizační struktury a představitelé Komunistické strany Československa	P. Anev	2008-2015
10.	Vývoj státně bezpečnostních složek	M. Bárta J. Kalous	2008-2014
11.	Třídní justice a vězeňství	J. Urban J. Rokoský	2008-2014
12.	Underground v regionech	F. Stárek	2012-2014
13.	Film a dějiny totalitních režimů	P. Kopal	2010-2015
14.	Zánik agrární strany a pád československé demokracie	P. Anev	2013
15.	Sociální politika mezi represí a inkorporací	V. Ripka	2010-2013
16.	Protikomunistický odboj	L. Svoboda	2008–2014
17.	Ukrajinská povstalecká armáda na území Československa	D. Svoboda	2012-2015
18.	Paměť a dějiny totalitních režimů	A. Hradilek	2008-2014

2. VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Skupina vzdělávání

Činnost skupiny vzdělávání je pozitivně ovlivněna realizací projektu v rámci programu *Operační program vzdělání pro konkurenceschopnost* (dále OPVK) pod názvem *Dějepis v 21. století: multimediální aplikace v dějepisné výuce*, který předpokládá řadu výstupů. Skupina vzdělávání bude pokračovat ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) mj. v rámci expertní skupiny pro výuku dějepisu a nově se formující pracovní skupiny pro řešení autorskoprávní problematiky při využívání audiovizuálních děl ve školní výuce.

Činnost skupiny v roce 2013 lze z hlediska realizovaných projektů rozdělit do tří částí podle způsobů financování a míry spolupráce s externími subjekty:

- 1) projekty realizované díky podpoře OPVK,
- 2) projekty realizované ve spolupráci s dalšími subjekty,
- 3) projekty realizované vlastními silami.

V rámci projektu *Dějepis v 21. století* (dále D21) vzniknou **dvě multimediální výuková DVD**, určená především pro využití na ZŠ a SŠ:

První se bude dotýkat problematiky protektorátu a holocaustu (pracovní název **DVD *Protektorát a holocaust***), druhé tématu padesátých let 20. století (pracovní název **DVD *Padesátá léta***). Metodicky i obsahově budou vycházet ze zkušeností získaných tvorbou předchozích DVD. Inovativním produktem bude web pracovně nazvaný „Dějepis v 21. století“, který zpřístupní ty materiály, které se na DVD z technických důvodů nevejdou. Vedle metodických materiálů bude tento web zajišťovat veškerý provoz skupiny. **E-learningy** budou nadále provozovány v rámci tohoto portálu, web bude obsahovat i diskusní fóra a celou řadu dalších materiálů (např. národní kurikula řady zemí týkající se soudobých dějin atp.).

Vedle stávajícího e-learningového programu ***Jak učit o komunismu?*** plánujeme příští rok i program ***Dějepis a rodinná paměť***. V rámci projektu bude realizována značná část prezenčních metodických seminářů pro učitele. Celkem budeme v roce 2013 realizovat 7 vzdělávacích programů pro učitele akreditovaných u MŠMT. V rámci D21 bude též pokračovat projekt ***Malé a velké příběhy moderních dějin***, kterého se účastní 12 škol různých typů.

Mimo rámec projektu D21 bude realizována část **prezenčních seminářů pro učitele**, především **Letní škola 2013**, která se bude věnovat problematice holocaustu. V souvislosti s **přípravou metodických pomůcek pro učitele** a v rámci podpory výuky na základních a středních školách chystáme na příští rok několik projektů zaměřených na kontroverzní otázky výuky:

- Antisemitismus ve druhé polovině 20. století: vzdělávací seminář pro učitele a webová prezentace přinášející metodické materiály a základní faktografii. Ve spolupráci s oddělením zkoumání doby nesvobody (Jan Machala) bude realizován seminář a webová prezentace.
- Třetí odboj v didaktické perspektivě: Modul se vyvíjí ve spolupráci s oddělením dokumentace (Vojtěch Ripka) a se skupinou zkoumání protikomunistického odboje a odporu (Libor Svoboda). Výstupem bude seminář a webová prezentace, popř. sborník didaktických materiálů k tomuto tématu.

Mimo rámec projektu D21 se realizuje také spolupráce s Technickou univerzitou Liberec (zde FF TUL) a Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně (zde FF UJEP) v Ústí nad Labem.

- Technická univerzita Liberec: v roce 2013 chceme navázat na spolupráci v rámci československého semináře, tzn. participace na vydání sborníku z této akce. Chceme se účastnit jako spolupořadatelé dalšího ročníku ve stejném rozsahu jako v roce 2012.
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem: v roce 2013 chceme participovat na tradičním ústeckém semináři a spolupodílet se na vydání sborníku z letošního semináře, věnovaného vztahu Dějepis a rodinné paměti.

V roce 2013 bude také pokračovat **přednášková a seminární činnost** skupiny vzdělávání směrem ke školní veřejnosti. Kromě příležitostných přednášek pro žáky a studenty základních a středních škol dle aktuálního zájmu škol (vybírají z nabídky přednášek na webu) to jsou především metodické semináře pro učitele realizované na půdě Ústavu, ale také v regionálních centrech ve spolupráci s Národním institutem pro další vzdělávání. V současné době je v rámci skupiny akreditováno u MŠMT 10 vzdělávacích programů.

V roce 2013 bude pokračovat inovace webu vzdělávání.

Paměť národa

Odbor ediční (koordinátorem za ÚSTR je Michal Šmíd) bude ve spolupráci s Českým rozhlasem a občanským sdružením Post Bellum pokračovat v budování digitálního pamětnického archivu *Paměť národa*. Jde o rozsáhlý dlouhodobý projekt, který je svým

rozsahem ojedinělý v evropském kontextu a který formou interaktivního serveru umožňuje badatelům i laické veřejnosti sdílet unikátní audio- a videozáznamy tisíců pamětníků z období druhé světové války a komunistické perzekuce.

Cílem projektu v roce 2013 je dále shromažďovat maximum výpovědí přímých svědků událostí 20. století z různých evropských zemí a nabízet tak možnost komparace mezi jednotlivými příběhy. Podpora Visegrádského fondu umožní další budování evropské sítě koordinátorů Paměti národa. V důsledku úspěšné žádosti v grantovém řízení dotačního programu EU - Evropa pro občany bude moci být v roce 2013 realizován i rozsáhlý celoevropský projekt *Stezky ke svobodě*. Jeho cílem je zmapovat osudy lidí na obou stranách tzv. železné opony a rekonstruovat „stezky“, po kterých se občané z totalitních států pokoušeli překonat ostře střeženou hranici oddělující totalitní státy od svobodného světa.

Interpretace materiálů represivních složek

Projekt se v úzké spolupráci s Archivem bezpečnostních složek i dalšími odbornými pracovišti zaměřuje na vytváření metodických pomůcek pro badatele, postihujících specifický charakter archiválií vzniklých činností bezpečnostních složek (garanty projektu jsou PhDr. Jan Kalous, Ph.D. a PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.; doba realizace: 2011–2014). V rámci pracovní skupiny historiků, archivářů a dalších odborníků se z různých rovin pohledu a při využití různých metodických přístupů připravují jednotlivé manuály.

V roce 2013 budou práce na manuálech přibližujících badatelské veřejnosti některá specifika dokumentace komunistických bezpečnostních složek pokračovat. Výstupem budou studie v periodikách Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek a dále semináře pro veřejnost.

Knihovna Jána Langoše

Knihovna Jána Langoše bude nadále zajišťovat pracovníkům Ústavu pro studium totalitních režimů, Archivu bezpečnostních složek i veřejnosti přístup k mezinárodním databázím knih, časopisů a článků a organizovat meziknihovní výpůjční službu. V rámci finančních možností bude dále rozšiřován fond knihovny.

PŘEHLED VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT V ROCE 2013

	Název	Garant	Realizace
1.	Školní edice DVD Protektorát a holocaust	J. Pinkas	2013
2.	Školní edice DVD Padesátá léta	J. Pinkas	2013
3.	Malé a velké příběhy moderních dějin	J. Pinkas	2008-2014
4.	E-learningové kurzy	K. Činátl	2013
5.	Příprava metodických pomůcek pro školy	K. Činátl	2008-2014
6.	Kurzy pro učitele a studenty středních a vysokých škol: metodika a vybrané problémy moderních dějin	K. Činátl	2008-2014
7.	Letní škola moderních dějin pro učitele	K. Činátl	2013
8.	Paměť národa	M. Šmíd	2008-2014
9.	Interpretace materiálů represivních složek	J. Kalous P. Žáček	2011-2014

3. EDIČNÍ A VÝSTAVNÍ ČINNOST, KOMUNIKAČNÍ PLATFORMY

Ediční činnosti, příprava a vydávání periodických i neperiodických publikací, pořádání výstav, organizování seminářů, odborných konferencí a diskusí jsou úkoly Odboru edičního. Odbor zajišťuje ve spolupráci s redakčními radami obou periodik vydávání historické revue *Paměť a dějiny* (čtvrtletně), odborného časopisu *Securitas Imperii* (dvakrát ročně) a *Bulletinu ÚSTR* (dvakrát ročně). V roce 2013 předpokládáme vydání dalšího čísla anglojazyčné revue *Behind the Iron Curtain*.

V průběhu roku 2013 budeme u odborného časopisu *Securitas Imperii* usilovat o udržení stávající kvality a periodicity vydávání, tak abychom mohli při první příležitosti zažádat o jeho zařazení na seznam recenzovaných odborných periodik.

Prioritou činnosti Odboru edičního v roce 2013 bude stejně jako v roce 2012 snaha o získávání mimorozpočtových finančních prostředků formou spoluvydávání neperiodických publikací ve spolupráci s partnerskými institucemi i komerčními nakladateli, spolupořádání konferenčních akcí a výstavních projektů ve spolupráci s obdobně zaměřenými tuzemskými i zahraničními institucemi, místními samosprávami i subjekty neziskového sektoru.

Zajišťování mimorozpočtových zdrojů umožní i při sníženém rozpočtu Odboru edičního realizovat obdobný rozsah publikační činnosti ve srovnání s předchozím rokem, obdobný počet konferenčních akcí i výstavních projektů. Odbor bude dále pokračovat v pořádání putovních výstav na středních a základních školách a ve spolupráci s Českými centry v organizaci výstav v zahraničí.

V roce 2013 se Odbor ediční soustředí také na přípravu vybraných publikací v podobě „elektronické knihy“ ve formátu E-pub.

3.1 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Počet a druh publikací ÚSTR navržených k realizaci v roce 2013

Publikace	Druh publikace	Periodicita	Počet
Periodické	Paměť a dějiny	4 x	4
	Securitas Imperii	2 x	2
	Bulletin ÚSTR	2x	2
	Behind the Iron Curtain	1 x	1
Neperiodické	Slovníky		1
	Edice		3
	Monografie		5
	Katalogy výstav		2
	Sborníky		4
	Učebnice, příručky		2

Návrh publikací pro rok 2013, vychází z návrhů jednotlivých ředitelů odborů a odpovídá měřítkům a kritériím Cíleně orientovaného rozpočtu Ústavu. Počet publikací je v intencích předpokládaného rozpočtu pro rok 2013. Finální podoba edičního plánu pro rok 2013 se bude odvíjet od schváleného zákona o státním rozpočtu České republiky a bude předložena ke schválení Ediční radě Ústavu.

1) Periodika

1) Paměť a dějiny 1/2013

Předpoklad vydání: březen 2013

2) Paměť a dějiny 2/2013

Předpoklad vydání: červen 2013

3) Paměť a dějiny 3/2013

Předpoklad vydání: září 2013

4) Paměť a dějiny 4/2013

Předpoklad vydání: prosinec 2013

5) *Securitas Imperii 1/2013*

Předpoklad vydání: květen 2013

6) *Securitas Imperii 2/2013*

Předpoklad vydání: říjen 2013

7) *Behind the Iron Curtain 1/2013*

Předpoklad vydání: listopad 2013

2) Slovníky

8) Kol. autorů: Slovník vedoucích představitelů správ StB v letech 1953 – 1989
biografický slovník

Autoři: Milan Bárta, Jerguš Sivoš, Pavel Žáček (Eds.)

Projekt: Vývoj státněbezpečnostních složek

Anotace: Publikace bude seznamovat formou hesel s činností náčelníků správ StB. Součástí publikace bude úvodní studie o vývoji jednotlivých správ StB.

Plánovaný rozsah: cca 200 nms

Předpoklad vydání: listopad 2013

3) Edice dokumentů a monografie

9) ŽÁČEK, Pavel: Komise pro dohled nad vyšetřováním událostí 17. listopadu 1989
edice dokumentů

Anotace: Úplná edice výsledků Komise FS ČSFR pro dohled nad vyšetřováním událostí 17. listopadu z roku 1990-1991, včetně závěrečné zprávy, doplněná množstvím poznámek

objektivizujícím zachycená svědectví i odkazy na odbornou či vzpomínkovou literaturu. Edice sestává ze dvou částí: I. Společnost a opozice a II. Komunisté a mocenské orgány.

Předpoklad vydání: únor 2013

10) BLAŽEK, P.: Akce „Sever“
edice dokumentů

Projekt: Protikomunistický (třetí) odboj

Anotace: Hlavním tématem kritické edice archivních dokumentů bude jedna z největších celostátních akcí bezpečnostního aparátu komunistického režimu v Československu. V jejím rámci vybrané složky ministerstva vnitra od května 1981 do června 1984 sledovaly krizovou situaci v sousedním Polsku, monitorovaly činnost Nezávislého odborového svazu Solidarita a polských opozičních skupin, názory polských i domácích občanů a organizovaly řadu operací na podporu „marxisticko-leninských sil v Polsku“, včetně výjezdů značného množství tajných spolupracovníků StB do sousedního státu. Základem edice budou přepisy dokumentů uložených v Archivu bezpečnostních složek ve fondu A 36 (X. správa SNB).

Předpoklad vydání: květen 2013

11) RUML, V. Kronika kolektivizace malé vesnice. Zápisky mladočovského rolníka Jana Boštíka o životě v letech 1945 – 1959
edice dokumentů

Projekt: Kolektivizace zemědělství, perzekuce sedláků a jejich rodin/tvorba vzdělávacích pomůcek pro učitele

Anotace: Deník sedláka Jana Boštíka je nebyvale barvitým záznamem kolektivizačního procesu. Tvoří souvislý, literárně hodnotný dokument, který navíc doprovází množství relevantních dokumentů a rozsáhlý obrazový, především fotografický materiál. Komentované vydání doprovázené kritickou studií a rozsáhlou obrazovou přílohou tvoří silný argument pro vydání tohoto dokumentu v tištěné podobě. K dokumentu budou připraveny didaktické aplikace pro školní prostředí.

Předpoklad vydání: červenec 2013

12) ŽÁČEK, Pavel: Únos Bohumila Laušmana
monografie

Anotace: Monografické zpracování vztahu čs. komunistická moci k Bohumilu Laušmanovi, někdejšímu předákovi ČSSD po útěku do exilu, jeho sledování rozvědkou a kontrarozvědkou

Státní bezpečnosti v Rakousku, Jugoslávii a Francii a organizace jeho únosu I. správou MV v prosinci 1953.

Předpoklad vydání: září 2013

13) HRADILEK, A. a kol.: *Za vaši a naši svobodu* (překlad do ruského jazyka)

kolektivní monografie

Autoři: Adam Hradilek, Miloslav Petrušek, Jerzy Eisler, Armin Krahl, János M. Rainer, Ivana Skálová

Navrhuje: OZTR

Projekt: Paměť a dějiny totalitních režimů

Rukopis bude vydán ve spolupráci s nakladatelstvím TORST a sdružením Memorial.

Předpoklad vydání: červenec 2013

14) ROKOSKÝ, J.: Oldřich Suchý. Dvakrát otrokem

monografie

Projekt: Třídní justice a vězeňství

Anotace: Rukopis z pozůstalosti Dr. Oldřicha Suchého, právníka a poslance Agrární strany, který patřil ve 30. letech k mladší generaci kolem časopisu Brázda. Rodák z Malenovic pracoval ve prospěch venkova a zemědělství. Přesvědčený demokrat byl perzekvován nejprve za okupace nacisty (koncentrační tábor), později komunistickým režimem (případ Sobotka a spol.).

Předpoklad vydání: duben 2013

15) SLINTÁK, P. a kol.: *Obrazy socialistického venkova v české kinematografii*

kolektivní monografie

Navrhuje: OZTR

Projekt: Kolektivizace zemědělství, perzekuce sedláků a jejich rodin

Anotace: Do politického, sociálního, ekonomického a environmentálního kontextu zasazená kolekce studií zabývajících se zobrazováním kolektivizace a kolektivizovaného zemědělství. Spoluautory jsou Hana Rottová (ABS) a Lucie Česálková (NFA).

Předpoklad vydání: březen 2013

16) SYNEK, J. *Náboženský život v československých věznicích v období komunistického režimu*

monografie

Projekt: Třídní justice a vězeňství

Anotace: Monografie představuje jeden z mimořádně zajímavých a důležitých aspektů vězeňského života v době komunistického totalitního režimu. Jedná se o cennou sondu, nejen pokud se jedná o vězeňský systém, ale o propojení s proměnou církevního života v poúnorovém Československu.

Předpoklad vydání: leden 2013

4) Katalogy

17) P. Blažek, P. Zeman: *Mašínové*

katalog k výstavě

Projekt: Protikomunistický (III.) odboj

Anotace: Katalog připravované výstavy pořádané ÚSTR a Vojenským historickým ústavem.

18) *Praha objektivem tajné policie*

katalog k výstavě v německém jazyce

Projekt: Praha objektivem tajné policie

Anotace: Katalog připravované výstavy pořádané ÚSTR a MZV ČR.

5) Sborníky

19) BABKA, L.(ed.): *Memoria – neznámé vzpomínky z GULAGu*

sborník

Projekt: Paměť a dějiny totalitních režimů

Anotace: Sborník vzpomínkových textů vězňů GULAGu, včetně příspěvku od skupiny orální historie.

Plánovaný rozsah: cca 250 tiskových stran

Rukopis bude vydán ve spolupráci s Národní knihovnou ČR – Slovanskou knihovnou a ruským sdružením Vozvraščeniye.

Předpoklad vydání: červenec 2013

20) Činnost československých zpravodajských služeb v Rakousku v letech 1945 - 1989

Sborník z mezinárodní konference

Projekt: Vývoj státněbezpečnostních složek

Plánovaný rozsah: cca 300 tiskových stran

Rukopis bude vydán ve spolupráci s Ludwig Boltzmann Institut.

Předpoklad vydání: září 2013

21) Kolektivizace v bývalém Československu

Sborník z mezinárodní konference

Projekt: Kolektivizace zemědělství

Plánovaný rozsah: cca 300 tiskových stran

Předpoklad vydání: srpen 2013

22) Válečný rok 1942 v okupované Evropě a v Protektorátu Čechy a Morava

Sborník z mezinárodní konference

Projekt: Představitelé nacistického represivního aparátu Protektorátu Čechy a Morava

Plánovaný rozsah: cca 300 tiskových stran

Předpoklad vydání: srpen 2013

23) Kurýři a převaděči na Šumavě v padesátých letech 20. století

Sborník z mezinárodní konference

Projekt: Protikomunistický (III.) odboj

Plánovaný rozsah: cca 250 tiskových stran

Předpoklad vydání: září 2013

6) Učebnice, příručky

24) DVD „Normalizace“

výukové DVD

Projekt: D21

Anotace:

Audiovizuální pomůcka pro učitele zaměřující se tematicky na období normalizace využije hranou tvorbu, publicistiku a především dobovou televizní produkci. Vydání bude předcházet pilotáž na spolupracujících školách.

Předpoklad vydání: březen 2013

25) *katalog publikací ÚSTR 2008 – 2013*

Anotace: aktualizovaný katalog publikací pro prezentaci činnosti ÚSTR

Předpokládaný termín vydání: únor 2013

26) informační brožura „The European network of Official Authorities in Charge of the Secret Poice Files

Projekt: mimo projekty

Předpokládaný termín vydání: únor 2013

3.2 VÝSTAVNÍ ČINNOST

Nové výstavy

Název výstavy Bezmoc mocných (Václav Havel)	
Spolupořadatel Ministerstvo zahraničních věcí ČR - Česká centra	
Odborný garant PhDr. Pavel Žáček, Ph.D. Plk. PhDr. Eduard Stehlík	Koordinátor Mgr. Patrik Košický
Místo konání Washington, D. C.	Termín září 2013
Anotace výstavy Výstavní projekt bude prezentovat neúspěšné snahy komunistické moci o eliminaci Václava Havla jako představitele společenského života a politické opozice.	

Název výstavy Mašínové	
Spolupořadatel Národní muzeum/Vojenský historický ústav Praha	
Odborný garant PhDr. Petr Blažek, Ph.D. PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání Národní muzeum	Termín září 2013
Anotace výstavy Výstavní projekt se bude věnovat osudům příslušníků rodiny Mašínů od čs. legií přes období první československé republiky, protinacistické rezistence, až po aktivity skupiny bratří Mašínů po únoru 1948.	

Název výstavy Stálá expozice dějin Pomocných technických praporů	
Spolupořadatel Město Brandýs nad Labem, PTP ČR – VTNP	
Odborný garant PhDr. Milan Bárta	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání 1. poschodí zámku v Brandýse nad Labem	Termín průběžně během roku 2013
Anotace výstavy Revitalizace stálé expozice připomínající základní rámec fungování Pomocných technických praporů (PTP) z let 1950-1954 v rámci širšího historického kontextu. Představuje PTP nejen jako specifické vojenské útvary pro politicky nespolehlivé občany (služba beze zbraně), ale rovněž jako nástroj perzekuce komunistického režimu.	

Další výstavní projekty

Název výstavy Králové Šumavy	
Spolupořadatel Ministerstvo zahraničních věcí ČR - Česká centra	
Odborný garant Mgr. Libor Svoboda, Ph.D.	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání Česká centra	Termín průběžně během roku 2013
Anotace výstavy Výstavní projekt se věnuje osudům čs. občanů, kteří spolupracovali se zpravodajskými službami demokratických států a přecházeli na Šumavě v rámci plnění svých úkolů tzv. železnou oponu. Po únoru 1948 odcházeli do zahraničí lidé nespokojení s probíhajícími politickými změnami. Mnozí z nich se posléze rozhodli proti totalitnímu komunistickému režimu aktivně vystoupit. Podíleli se na zpravodajské činnosti pro západní zpravodajské služby (USA, Francie, Velká Británie), převáděli čs. občany, vytvářeli zpravodajské sítě apod. Ve spolupráci s Českými centry se předpokládá její další uvedení v zahraničí.	

Název výstavy Mene Tekel	
Spolupořadatel Univerzita Karlova, Konfederace politických vězňů ČR, o. s. Umění bez bariér	
Odborný garant Bc. Adam Hradilek	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání Praha, Karolinum	Termín únor 2013
Anotace výstavy Výstavní projekt je součástí sedmého ročníku mezinárodního festivalu proti totalitě. Ústav zde bude prezentován výstavou <i>Čechoslováci v GULAGu</i> .	

Název výstavy Hlasy svobody – Rádio Svobodná Evropa v období studené války	
Spolupořadatel Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Česká centra	
Odborný garant PhDr. Prokop Tomek (VHÚ Praha)	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání Česká centra	Termín průběžně během roku 2013
Anotace výstavy Výstava připomíná 60. výročí zahájení vysílání Rádia Svobodná Evropa. Ve spolupráci s Českými centry se předpokládá její další uvedení v zahraničí.	

Název výstavy Praha objektivem tajné policie	
Spolupořadatel Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Česká centra	
Odborný garant PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.	Koordinátor MgA. Pavel Švec
Místo konání Česká centra	Termín průběžně během roku 2013

Anotace výstavy

Ve spolupráci s Českými centry bude výstava *Praha objektivem tajné policie* otevřena v Mnichově.

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH VÝSTAV V ROCE 2013

	Název	Garant	Realizace (místo)
1.	Bezmoc mocných (V. Havel)	P. Žáček E. Stehlík	září 2013, Česká centra, ZÚ Washington
2.	Mašínové	P. Blažek P. Zeman P. Švec	září 2013, Národní muzeum
3.	rekonstrukce stálé expozice dějin Pomocných technických praporů	M. Bárta P. Švec	průběžně po celý rok 2013 (prostory zámku v Brandýse nad Labem)
4.	Králové Šumavy	L.Svoboda P.Švec	Česká centra
5.	Mene Tekel	A. Hradilek P. Švec	únor 2013 (Karolinum UK, Praha)
6.	Hlasy svobody	P. Švec P. Tomek	Česká centra
7.	Praha objektivem tajné policie	P. Švec P. Žáček	Česká centra

3.3 KONFERENCE A SEMINÁŘE

Název konference Mezinárodní terorismus a komunismus (dvoudenní mezinárodní konference)	
Spolupořadatel Woodrow Wilson Center for Scholars, Washington, D. C.	
Odborný garant PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.	Koordinátor Mgr. et Mgr. Eva Kubátová
Místo konání Praha	Termín říjen 2013
Anotace konference Konference bude zaměřena na ambivalentní vztah komunistické nomenklatury a bezpečnostních složek k mezinárodnímu terorismu – podporu i potírání jednotlivých teroristických skupin. Jeden z panelů se zaměří i na změny po pádu komunistických režimů ve střední a východní Evropě, tj. jakým způsobem se tato situace odrazila na působení těchto skupin.	

Název konference Gustáv Husák – aktér režimů Československa. Zrádce nebo hrdina? (dvoudenní mezinárodní konference)	
Spolupořadatel Historický ústav SAV Bratislava, Národní muzeum	
Odborný garant PhDr. Jan Kalous, Ph.D.	Koordinátor Mgr. et Mgr. Eva Kubátová
Místo konání Národní muzeum, Praha	Termín květen 2013
Anotace konference Sto let od narození osobnosti bývá příležitostí k zamyšlení se nad jejím životem, osudem či výsledky. Gustáv Husák osobností nesporně byl. Jak napsal slovenský historik Ľubomír Lipták, problémem Husáka bylo, že z těch více možností, které před sebou měl, si nevybral cestu advokáta a demokratického politika, ale vydal se cestou prosazování komunismu	

a totalitní ideologie.

Cílem mezinárodní vědecké konference bude kritický pohled na Gustáva Husáka, který byl především komunistickým politikem, osobností, vždy podřízenou straně a Moskvě jako mezinárodnímu centru komunistického hnutí.

Název konference

Činnost československých zpravodajských služeb v Rakousku v letech 1945 – 1989 II.
(jednodenní mezinárodní konference)

Spolupřadatel

Ludwig Boltzmann Institut, Archiv bezpečnostních složek

Odborný garant

PhDr. Jan Kalous, Ph.D.

Koordinátor

Mgr. et Mgr. Eva Kubátová

Místo konání

Telč

Termín

listopad 2013

Anotace konference

Mezinárodní konference zaměřená na problematiku působení čs. bezpečnostních složek na území Rakouska v letech 1945-1989. Konkrétní příspěvky budou mj. zaměřeny na organizaci struktury čs. bezpečnosti, aktivity čs. rezidentury ve Vídni, konkrétní akce Státní bezpečnosti, včetně aspektu součinnosti s Výborem státní bezpečnosti (KGB) SSSR.

Název konference

Rok 1953 v Československu a ve východní Evropě (jednodenní mezinárodní konference)

Spolupřadatel

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Odborný garant

Mgr. Libor Svoboda, Ph.D.

Koordinátor

Mgr. et Mgr. Eva Kubátová

Místo konání

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Termín

duben 2013

Anotace konference

Konference se bude věnovat analýze a komparaci průběhu událostí roku 1953 v komunistickém Československu, včetně mezinárodně politického kontextu. Panely

konference budou mj. zaměřeny na peněžní reformu s jejími příčinami, důsledky a spontánními lidovými projevy, změny v mocenskopolitickém aparátu a protikomunistický odboj.

Název kolokvia Rok 1943 v československém zahraničním a domácím odboji (kolokvium)	
Spolupořadatel Archiv bezpečnostních složek	
Odborný garant PhDr. Pavel Zeman, Ph.D.	Koordinátor Mgr. et Mgr. Eva Kubátová
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín říjen 2013
Anotace kolokvia Kolokvium navazuje na sympozia k válečným rokům 1941 a 1942. Bude zaměřeno na vývoj a vliv válečných událostí (mezinárodní kontext, československá zahraniční akce, odboj na území protektorátu, perzekuce obyvatel protektorátu, německé germanizační plány).	

Název kolokvia Vztah KSČ k nekomunistickým politickým stranám v letech 1945–1989 II. (kolokvium)	
Spolupořadatel Archiv bezpečnostních složek	
Odborný garant PhDr. Milan Bárta	Koordinátor Mgr. et Mgr. Eva Kubátová
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín listopad 2013
Anotace kolokvia Kolokvium se bude zabývat analýzou postupu Komunistické strany Československa vůči nekomunistickým politickým stranám v období let 1956-1969. Pozornost bude zaměřena jak na analýzu uvedeného období, na komunistickou taktiku vůči stranám v rámci Národní fronty, tak i na mocenský postup Komunistické strany Československa proti politickým subjektům, včetně represivních zásahů, likvidace a kontroly politických protivníků v období	

komunistické totalitní moci. V rámci jednotlivých příspěvků by měly být prezentovány osudy jednotlivých osobností, které významným způsobem ovlivňovaly dění uvnitř nekomunistických politických stran.

Ústav se bude v následujícím roce ve spolupráci se Slovanskou knihovnou rovněž podílet na přípravě mezinárodní konference věnované životu a dílu významného ruského spisovatele a dlouholetého vězně sovětských věznic a táborů Varlama Šalamova. Bližší údaje o přesném termínu a místě konání dodá ředitel Slovanské knihovny PhDr. Lukáš Babka do konce letošního roku.

Pravidelné semináře

Název semináře Film a dějiny, totalita a propaganda	
Odborný garant Mgr. Petr Kopal	Koordinátor Bc. Anna Macourková
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín leden – prosinec 2013
Anotace semináře Cyklus filmových seminářů prezentujících díla českých dokumentaristů vztahující se k době nesvobody a období komunistické totalitní moci.	

Název semináře Češi a Slováci ve dvacátém století	
Odborný garant PhDr. Jan Kalous, Ph.D.	Koordinátor Bc. Anna Macourková
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín leden – prosinec 2013
Anotace semináře Diskuse s pamětníky totalitních režimů minulého století, nové reflexe důležitých událostí a nové pohledy na významné osobnosti českých a slovenských dějin 20. století.	

Název semináře Protikomunistický odboj	
Odborný garant Mgr. Libor Svoboda, Ph.D. PhDr. Petr Blažek, Ph.D.	Koordinátor Bc. Anna Macourková
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín leden – prosinec 2013
Anotace semináře Diskuse a semináře o osobnostech a aktivitách protikomunistického (třetího) odboje.	

Název semináře Archiválie z provenience bezpečnostních složek	
Odborný garant PhDr. Jan Kalous, Ph.D. Mgr. Pavel Kugler	Koordinátor Bc. Anna Macourková
Místo konání ÚSTR, Praha	Termín leden – prosinec 2013
Anotace semináře Seminář připravovaný ve spolupráci s Archivem bude věnován nakládání s archiváliemi z provenience komunistických bezpečnostních složek, využití svazkové agendy, problematice registru svazků a interpretaci dokumentů.	

Záznamy seminářů budou průběžně ve spolupráci s Odborem informatiky a digitalizace zveřejňovány na webové stránce Ústavu.

PŘEHLED KONFERENCÍ V ROCE 2013

	Název	Druh výstupu	Kompetent	Termín (místo)
1.	Mezinárodní terorismus a komunismus	mezinárodní konference	P. Žáček E. Kubátová	září 2013
2.	Gustáv Husák – aktér režimů Československa. Zrádce nebo hrdina?	mezinárodní konference	J. Kalous E. Kubátová	květen 2013 (Praha, Národní muzeum)
3.	Činnost československých zpravodajských služeb v Rakousku v letech 1945 – 1989 II.	mezinárodní konference	J. Kalous E. Kubátová	listopad 2013 (Telč)
4.	Rok 1953 v Československu a ve východní Evropě	mezinárodní konference	L. Svoboda E. Kubátová	duben 2013 (České Budějovice, Jihočeské muzeum)
5.	Rok 1943 v československém zahraničním a domácím odboji	kolokvium	P. Zeman E. Kubátová	říjen 2013 (Praha, ÚSTR)
6.	Vztah KSČ k nekomunistickým politickým stranám v letech 1945–1989 II.	kolokvium	M. Bárta E. Kubátová	listopad 2013 (Praha, ÚSTR)

PŘEHLED PRAVIDELNÝCH SEMINÁŘŮ V ROCE 2013

	Název	Druh výstupu	Kompetent	Termín (místo)
1.	Film a dějiny, totalita a propaganda	seminář	P. Kopal A. Macourková	leden – prosinec 2013 (Praha, ÚSTR)
2.	Češi a Slováci ve dvacátém století	seminář	J. Kalous A. Macourková	leden – prosinec 2013 (Praha, ÚSTR)
3.	Protikomunistický odboj	seminář	L. Svoboda P. Blažek A. Macourková	leden – prosinec 2013 (Praha, ÚSTR)
4.	Archiválie z provenience bezpečnostních složek	seminář	J. Kalous P. Kugler A. Macourková	leden – prosinec 2013 (Praha, ÚSTR)

4. ZÁKON O ÚČASTNÍCÍCH ODBOJE A ODPORU PROTI KOMUNISMU

V rámci plnění povinností vyplývajících z příslušných paragrafů zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, se Ústav bude – i na základě dohody o vzájemné spolupráci s Archivem bezpečnostních složek – nadále intenzivně podílet na digitalizaci dokumentů potřebných k naplňování požadavků Ministerstva obrany ČR, přípravě odborných stanovisek k jednotlivým žádostem, dále podkladů a informací pro Etickou komisi České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu. V rámci svých kapacitních a odborných možností bude skupina též participovat na přípravě návrhů odborných stanovisek Archivu bezpečnostních složek.

5. GRANTOVÉ PROJEKTY

„Dějepis v 21. století“ D21

Zdroj: MŠMT, ESF, program OPVK, výzva 26

V průběhu příštího roku bude pokračovat realizace projektu D21, který se v první fázi zaměří na přípravu dalších výukových pomůcek pro učitele. Vzniknou dvě multimediální DVD s pracovními názvy „Padesátá léta“ a „Protektorát a holocaust“. Ve zkušebním provozu bude spuštěn nový internetový portál projektu, který bude obsahovat stovky, především audiovizuálních výukových materiálů k dějinám 20. století.

Pokračováno bude v přednáškové činnosti, především v regionech, ve spolupráci s NIDV. Počítá se s organizací nejméně 10 metodických seminářů pro učitele a 20 přednášek pro žáky.

V rámci projektu „Velké a malé příběhy moderních dějin“ je plánováno na 50 žákovských výstupů a vznik dokumentace k nejméně 10 projektům vážících se tematicky k rodinné paměti. V neposlední řadě proběhne e-learningový kurs „Dějepis a rodinná paměť“.

„Platforma evropské paměti a svědomí“

Zdroj: Mezinárodní visegrádský fondu č. 31110030

„Totalita v Evropě – čítanka pro školy a putovní výstava“

Zdroj: Výkonná agentura Evropské komise pro vzdělávání, audiovizuální tvorbu a kulturu (EACEA) č. 521231

V průběhu roku bude instalována putovní výstava „Totalita v Evropě“ postupně v řadě evropských měst a v Evropském parlamentu, kde bude prezentována vždy zhruba po dobu jednoho měsíce. Součástí výstavy je doprovodné promítání krátkých dokumentárních filmů o osudech obětí evropských totalit - pokud možno ze všech dvanácti zúčastněných států EU a prezentace anglického katalogu v počtu 5000 výtisků.

Vernisáže výstavy by se měly odehrávat v tomto pracovním pořadí Kranj, Slovinsko (17. leden 2013), Praha, při příležitosti oslav 5. výročí založení ÚSTR (25. únor 2013), Evropský parlament, Brusel (březen 2013), Bukurešť, Rumunsko (duben 2013), Varšava,

Polsko (14. květen 2013), Tallinn, Estonsko (14. červen), Görlitz, Německo (červenec 2013), Vilnius, Litva, jako akce litevského předsednictví EU (15. srpen 2013), Berlín, Německo (1. říjen 2013) a Amsterdam, Nizozemí (3. listopad 2013).

V první polovině roku 2013 budou probíhat dokončovací práce anglické verze čítanky „Paměť totalit v Evropě“, její překlad do německého a francouzského jazyka a vydání knihy. Publikace, obsahující životní příběhy svědků a obětí evropských totalit, bude veřejně prezentována v rámci mezinárodní konference s pracovním názvem „Moderní formy připomínání míst totalitních genocid“ ve Varšavě ve dnech 14. - 15. května 2013.

Mezinárodní konference „Moderní formy připomínání míst totalitních genocid“ proběhne 14. - 15. května 2013 ve Varšavě ve spolupráci s Institutem národní paměti, Muzeem Varšavského povstání a dalšími partnery. Jejím cílem bude představit a porovnat zkušenosti a moderní trendy v připomínání obětí ve formě muzeí, památníků, naučných stezek apod. z různých evropských zemí. Jako doprovodný program bude zahájena výstava „Totalita v Evropě“ a přestavena čítanka „Paměť totality v Evropě“.

Část B – Ekonomika, provoz a digitalizace

I. ODBOR EKONOMIKY A PROVOZU

II. ODBOR INFORMATIKY A DIGITALIZACE

I. ODBOR EKONOMIKY A PROVOZU

Ústav pro studium totalitních režimů (dále jen „Ústav“) je samostatnou organizační složkou státu, která je součástí kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů, jež hospodaří s finančními prostředky státu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky a dalších předpisů z oblasti finančního práva. Součástí kapitoly 355 – Ústav pro studium totalitních režimů je zároveň také organizační složka státu Archiv bezpečnostních složek.

V roce 2013 dochází k poklesu rozpočtu Ústavu, a to na běžných výdajích. Objem prostředků na běžných výdajích v porovnání s rokem 2012 poklesl o 3,24 %. Výše prostředků určených na ostatní běžné výdaje naopak zaznamenává mírnou progresi ve srovnání s rokem 2012. Přesto je rozpočet na rok 2013 zatím nejnižším rozpočtem, se kterým bude Ústav v celé své historii hospodařit. V tabulce č. 1 je uvedeno srovnání rozpočtu v letech 2008 až 2013.

Proto bude i nadále klíčovou úlohou Odboru ekonomiky a provozu pokračovat v optimalizačních opatřeních zejména se zaměřením na energetickou konsolidaci provozu budovy ve správě Ústavu. Zefektivnit komplexní plánování a správu veškerých podpůrných činností v organizacích všeho druhu, na optimalizaci provozu budovy, jejím technickém zařízení, funkceschopnosti. Dále pokračovat ve správné a bezvadné správě majetku Ústavu, která šetří značnou část provozních a prostorových nákladů. Další neméně důležitá klíčová role je v systematické akvizici finančních prostředků z jiných zdrojů, než je státní rozpočet.

Tabulka č. 1

Rozpočet ÚSTR	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje	97 428	89 256	87 308	83 067	84 774	81 983
z toho ostatní běžné výdaje	43 442	24 349	25 201	26 872	24 409	25 180
Kapitálové výdaje	13 554	7 700	3 574	2 500	1 500	1 500
Výdaje celkem	110 982	96 956	90 882	85 567	86 274	83 483

Cílem Odboru ekonomiky a provozu v 1. Q je zabezpečit napojení a interaktivitu ekonomického systému GINIS EKO s integrovaným informačním systémem státní pokladny pro zajištění předávání informací pro monitorování a řízení veřejných financí ve smyslu usnesení vlády č. 561 ze dne 23. května 2007 a v souvislosti s usnesením vlády č. 921 ze dne 22. prosince 2010. Z toho vyplývá další úkol, a sice aktualizace příslušných vnitřních předpisů a jejich přizpůsobení platné legislativě.

V souvislosti s přijetím usnesení vlády ČR č. 451 ze dne 15. června 2011 Ústav pro studium totalitních režimů používá pro nákup komodit vymezených přílohou č. 1 usnesení vlády č. 451/2011 Sb., elektronické tržiště veřejné správy TENDERMARKET. Povinnost se vztahuje na veřejné zakázky malého rozsahu v hodnotě nad 50 tis. Kč bez DPH, případně na nákup komodit v režimu zjednodušeného podlimitního řízení nebo na realizaci veřejných zakázek zadávaných na základě rámcové smlouvy, pokud byla rámcová smlouva uzavřena s více uchazeči a hodnota takové zakázky nepřesáhne limit pro veřejné zakázky malého rozsahu. Odbor ekonomiky a provozu bude nadále řídit a zdokonalovat vnitřní systém povinnosti zadávání veřejných zakázek přes elektronická tržiště všemi nákladovými středisky (tj. odbory) Ústavu, a to jako nástroj pro neustálé zkvalitňování průběhu veřejných zakázek při dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Současně bude úkolem Odboru ekonomiky a provozu dohlížet na plynulost odčerpávání agregací rozpočtovaných finančních prostředků jednotlivými nákladovými středisky Ústavu.

V roce 2013 bude pokračovat operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – Dějepis v 21. století: multimediální aplikace pro dějepisnou výchovu, který byl zahájen 1. ledna 2012 na základě žádosti Ústavu schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy jako řídicím orgánem. Pro zajištění klíčových aktivit projektu je na rok 2013 stanoven rozpočet ve výši 4 057 tis. Kč, z čehož částka ve výši 3 500 tis. Kč bude čerpána z prostředků EU a částkou ve výši 557 tis. Kč se bude na projektu podílet Ústav z vlastního rozpočtu.

Dále v roce 2013 pokračuje i projekt Platforma evropské paměti a svědomí, na jehož realizaci Ústav obdržel grant z Mezinárodního visegrádského fondu ve výši 30 tis. € a grant z programu Evropské komise Evropa pro občany Akce 4 – Aktivní evropská paměť ve výši 55 tis. €.

Ústav bude i v následujícím období vyhledávat další potencionální mimorozpočtové zdroje, které by mohly být použity na financování jeho aktivit v roce 2013. Jedná se zejména o programy, které lze realizovat z prostředků Evropské unie: Program celoživotního učení (Lifelong learning Programme), který zahrnuje několik vzdělávacích programů, např. Grundtvig, který se zaměřuje na vzdělávání dospělých včetně výměny zkušeností v oblasti vzdělávání dospělých mezi institucemi z různých států, dále Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost – MPSV plánuje v 1. pololetí příštího roku 2 výzvy v oblasti podpory 3.1 – Podpora sociální integrace a sociálních služeb, v níž se jedná o podporu začleňování sociálně vyloučených skupin.

Další možností je EHP/Norsko – podporuje mj. projekty spolupráce mezi institucemi v oblasti vzdělávání – obsahuje aktivitu zaměřenou na tvorbu nových výukových nástrojů a metod.

Úkolem Odboru ekonomiky a provozu bude i nadále důsledné dodržování zásad stanovených pro hospodaření s grantovými prostředky a prostředky EU, a to prostřednictvím osob pověřených finančním managementem v realizačních týmech jednotlivých projektů.

Odbor ekonomiky a provozu se v roce 2013 zaměří na zkvalitnění evidence a ochrany majetku tak, aby byl zajištěn bezproblémový průběh periodické inventarizace a případné vyřazení nepotřebného majetku formou nabídky k převodu jiným organizačním složkám státu.

Jako další úkol Odboru ekonomiky a provozu je pravidelné měsíční odpisování dlouhodobého majetku v roce 2013 podle účetního standardu č. 708 aktualizací zásad pro odpisování majetku a odpisového plánu, které bylo zavedeno v roce 2012.

V rámci programového financování bude úkolem Odboru ekonomiky a provozu ve spolupráci s Odborem informatiky a digitalizace obnova zastaralé výpočetní techniky pro dopracování nové architektury systémového prostředí, komunikačních a procesních cest, která byla započata v roce 2012.

Při své činnosti bude Odbor ekonomiky a provozu důsledně dodržovat platné legislativní normy a princip tzv. 3 E – Economy-Efficiency-Effectiveness, tedy hospodárnost, účelnost, efektivita. K tomu budou využívány nástroje např. v podobě cílově orientované kvantifikace na výdajových stranách jednotlivých nákladových středisek s cílem zabezpečení finančních toků v Ústavu včetně stanovení kompetentních rolí.

K dodržování hospodárného, účelného a efektivního vynakládání finančních prostředků je nezbytný propracovaný vnitřní kontrolní systém využívající schvalovací, operační, hodnotící a revizní postupy. Proto začátkem roku provede Odbor ekonomiky a provozu revizi všech interních předpisů týkajících se hospodaření s rozpočtovými prostředky a účetnictví, jejich přizpůsobení platné legislativě a s ohledem na dodržování principu 3 E zpřísnit kritéria stanovená pro nákupy v hodnotě do 50 tis. Kč a v hodnotě nad 50 tis. Kč v Metodice zadávání veřejných zakázek a ve Směrnici o zadávání veřejných zakázek.

Dílní úkoly Odboru ekonomiky a provozu vyplývají z vyhlášek Ministerstva financí České republiky. Na základě vyhlášky MF č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávních celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních

rad regionů soudržnosti, v platném znění, bude Odbor ekonomiky a provozu zpracovávat finanční výkazy uvedené v tabulce č. 2 a předkládat je státním orgánům.

Tabulka č. 2

Činnost	Termín	Obsah	Pozn.
OSS	měsíčně	výkaz o nárocích z nespotřebovaných výdajů	posl. pracovní den před 20. dnem násl. měsíce
OSS	čtvrtletně	finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu	před 14. kal. dnem násl. měsíce po ukončení čtvrtletí
OSS	čtvrtletně	chronologický přehled rozpočtových opatření	před 14. kal. dnem násl. měsíce po ukončení čtvrtletí
OSS	ročně	finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu (rozpis schváleného rozpočtu)	poslední pracovní den před 25. březnem
OSS	ročně	výkaz Fin 2-04 U – schválený rozpočet	do 20.3.2013
OSS	čtvrtletně	výkaz o zaměstnanosti regulované vládou	do konce násl. měsíce po ukončení čtvrtletí
správce kapitoly	čtvrtletně	limity a zůstatky na účtech v ČNB jako příloha ke komentáři k finančnímu výkazu	před 14. kal. dnem násl. měsíce po ukončení čtvrtletí
správce kapitoly	čtvrtletně	plnění závazných ukazatelů státního rozpočtu	před 14. kal. dnem násl. měsíce po ukončení čtvrtletí

Na základě vyhlášky MF č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů, v platném znění, bude Odbor ekonomiky a provozu zpracovávat účetní výkazy uvedené v tabulce č. 3. a předkládat je státním orgánům.

Tabulka č. 3

Činnost	Termín	Obsah	Pozn.
OSS a kapitola	čtvrtletně a ročně	rozvaha	do 20. dne násl. měsíce
OSS a kapitola	čtvrtletně a ročně	výkaz zisku a ztráty	do 20. dne násl. měsíce
OSS a kapitola	ročně	přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu	do 20.2. násl. roku
OSS a kapitola	čtvrtletně	příloha k rozvaze	do 20. dne násl. měsíce
OSS	čtvrtletně	pomocný analytický přehled	do konce násl. měsíce po ukončení

			čtvrtletí
OSS	ročně	soupis závazků k 30.11.2013	do 15.12.2013
OSS	ročně	soupis podmíněných pohledávek k 30.11.2013	do 15.12.2013
OSS	ročně	soupis podmíněných závazků k 30.11.2013	do 15.12.2013
OSS	ročně	soupis peněžních prostředků k 30.11.2013	do 15.12.2013
OSS	ročně	soupis disponibilního majetku k 30.11.2013	do 15.12.2013

Úkoly odboru ekonomiky a provozu pro rok 2013 vyplývající z vyhlášky MF č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu, v platném znění, jsou:

Činnost	Termín	Obsah	Způsob vyřízení
EDS/SMVS	březen	roční překlopení dat v systému EDS/SMVS - 2012/2013	bude zaneseno do systému EDS/SMVS
Hodnotící zpráva včetně tabulkových příloh	20. února	hodnotící zpráva o finančním hospodaření, koncept návrhu průvodní zprávy závěrečného účtu, tabulkové přílohy	bude předáno MF
Návrh státního závěrečného účtu	15. března	návrh státního závěrečného účtu za rok 2012	bude předáno MF, NKÚ, ČSÚ
Návrh státního závěrečného účtu	Bude upřesněn	obhajoba Návrhu státního závěrečného účtu za rok 2012	obhájit před ústavně právním výborem PS PČR

Mezi další úkoly odboru ekonomiky a provozu v roce 2013 patří:

Činnost	Termín	Obsah	Způsob vyřízení
Návrh rozpočtu na rok 2014 a střednědobý výhled na roky 2015 a 2016	31. července	žádat o navýšení rozpočtových prostředků v maximální možné míře při dodržení platné legislativy. Ústavem bude v podkladech pro přípravu návrhu státního rozpočtu na rok 2014 a střednědobého výhledu státního rozpočtu požádáno MF ČR o navýšení rozpočtu Ústavu tak, aby plnil činnosti stanovené zákonem č. 181/2007 Sb.	předložit na MF
„Kapitolní sešit“ (na rok 2014)	31. října	postup prací na přípravě rozpočtu, návrh rozpočtu, výdaje na financování programu reprodukce majetku	předložit na MF
„Kapitolní sešit“ (na rok 2014)	Bude upřesněn	obhajoba „Kapitolního sešitu“	obhájit před ústavně právním výborem PS PČR

II. ODBOR INFORMATIKY A DIGITALIZACE

Úkoly Odboru informatiky a digitalizace Ústavu vycházejí z potřeb Ústavu i Archivu, plnění zákonných norem, vnitřních směrnic a platných dohod definujících povinnosti v oblasti správy, provozu a rozvoje informačních systému obou institucí. Jejich nedílnou součástí je průběžné zajišťování technického rozvoje infrastruktury, kontinuální budování informačních systémů včetně správy a rozvoje webových projektů, realizace převodu archiválií a dokumentů do elektronické podoby a jejich ukládání a v neposlední míře též zabezpečování organizačně-technické ochrany informačních aktiv Ústavu i Archivu v rámci činností vyplývajících ze zákonů č. 451/1991 Sb., č. 279/1992 Sb., č. 140/1996 Sb., č. 101/2000 Sb., č. 218/2000 Sb., č. 219/2000 Sb., č. 320/2001 Sb., č. 499/2004 Sb., č. 412/2005 Sb., č. 262/2006 Sb., č. 309/2006 Sb., č. 181/2007 Sb., a č. 262/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní snahou Odboru informatiky a digitalizace bude v rámci snižování výdajů a optimalizace činnosti udržení stávající úrovně dostupnosti kritických služeb (internetové a hlasové služby, spisová služba, elektronická pošta, webové prezentace, digitalizace). V omezené míře bude realizována obměna vybraných hardwarových komponentů, s cílem zachovat kapacitu zálohování a datových úložišť. Čerpání finančních prostředků bude i nadále vycházet z finančního plánu dle měřítek a kritérií úrovně výdajového okruhu cílově orientovaného rozpočtování.

Oddělení správy a vývoje informatiky bude zajišťovat standardní úkoly při správě a aktualizaci informačních systémů, počítačové sítě a dalších informačních technologií využívaných v rámci Ústavu a Archivu. Konkrétně bude aplikovat bezpečnostní pravidla a realizovat kontroly s cílem zajišťovat optimální, bezproblémový a bezpečný provoz, monitorovat dostupnost kritických síťových systémů v reálném čase, zabezpečovat podporu a dostupnost vybraných služeb, zálohovat a zajišťovat integritu informačních aktiv, řešit problémy informačního systému (hrozby a narušení informační bezpečnosti, identifikace slabých míst a nekorektní funkce softwarových aktiv), vyřazovat a zařazovat aktiva z a do provozu, spravovat a kontrolovat přístupová práva uživatelů a uživatelských účtů, průběžně proškolovat uživatele o pravidlech využívání informačních technologií, případně informovat vedení Ústavu či Archivu o problémech a potřebách v oblasti informačních technologií.

Kromě těchto průběžných úkolů oddělení plánuje realizovat:

- zavedení jednotného systematického monitoringu prostředků IT infrastruktury pro zjednodušení a zefektivnění správy,
- realizovat koncepci dalšího rozvoje na základě zkušeností s virtualizací, je nutné zohlednit nové požadavky (Elektronický archiv, Národní digitální archiv, nárůst objemu dat z projektu oral history, projektu OPVK D21, nově zaváděné informační systémy státní správy atd.),
- formalizovat procesy v souvislosti s elektronizací státní správy – Integrovaný informační systém Státní pokladny, Informační systém základních registrů a další s vazbou na informační systémy Ústavu a Archivu (GINIS atd.).

Důležitou součástí agendy Odboru informatiky a digitalizace je participace na projektech úseku zkoumání totalitních režimů a ediční činnosti, aktivní podpora badatelských a dokumentačních výstupů, přednášek, konferencí Ústavu i Archivu, vydávání periodických i neperiodických publikací, ve spolupráci s Kanceláří Ústavu pak příprava webových printových prezentací a informačních výstupů na sociálních sítích, včetně využívání vlastních odborných znalostí.

Průběžně bude probíhat technický rozvoj a aktualizace datové základny autonomního informačního systému skupiny evidenční Kanceláře ředitelky Archivu.

V rámci on-line přístupu k elektronickým kopiím archiválií a dokumentů budou nadále rozšiřovány webové projekty Ústavu i podpora webových projektů Archivu. V rámci webových redakčních systémů se plánuje přechod na hardwarové vybavení s novou verzí CMS pro správu webových sídel. Bude pokračovat úzká součinnost se skupinou OPVK.

Oddělení bude s Kanceláří Ústavu participovat na přípravě společné webové prezentace s IPN.

V rámci pilotního projektu budování informačního systému Elektronického archivu bude realizován kontinuální import digitalizovaných archivních jednotek do systému (přednostně agendy k zákonu č. 262/2011 Sb.). Při úpravě interních databází systému bude normalizováno názvosloví struktury databázových tabulek se snahou o větší integraci s dalšími informačními systémy (Janus, PEVA, AD).

V průběhu roku bude jako podpora úkolů vyplývajících z § 4 zákona č. 181/2007 Sb. zahájena tvorba evidenčního (lustračního) systému Ústavu, který umožní zrychlení a zkvalitnění činnosti úseku zkoumání totalitních režimů a ediční činnosti, včetně redakčních rad periodik a Kanceláře Ústavu.

V rámci naplňování zákona č. 262/2011 Sb. budou i nadále v úzké součinnosti s Archivem realizovány úkoly týkající oblasti digitalizace a rozvoje informačního systému elektronického archivu.

Oddělení rozvoje evidencí bude v průběhu roku pokračovat ve vytváření, zpracování a validaci datovýchází, které se po implementaci stanou nedílnou součástí autonomního informačního systému Archivu. V souladu s doporučením odborného stanoviska k problematice evidenčního (lustračního) systému Archivu budou přepsány zejména evidenční záznamy obsažené v archivních/registračních protokolech (DVS) vyšetřovacích spisů útvarů Státní i Veřejné bezpečnosti z bývalých krajských správ Státní bezpečnosti.

Podle potřeb Archivu se bude oddělení podílet na přepisu dalších kartoték, zejména pak z provenience správy pasů a víz. Jako dlouhodobý projekt bude zahájen přepis kádrových rozkazů ministra vnitra a národní bezpečnosti. K implementaci do autonomního informačního systému budou připraveny datové soubory poznatkové kartotéky (89999) a přepis podsvazků typů I. správy SNB.

Oddělení digitalizace svou pozornost soustředí na obnovu vybraných hardwarových součástí technického vybavení, včetně rozšíření kapacit datových úložišť, což povede ke zvýšení kvality digitálních výstupů pracoviště. V průběhu roku bude oddělení prioritně postupovat při převodu archiválií a dokumentů do elektronické podoby následovně:

1. úřední i badatelské požadavky Archivu i Ústavu (§§ 4 a 13 zákona č. 181/2007 Sb.)
2. požadavky ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu
3. ochrana archiválií a dokumentů
4. spolupráce se zahraničními partnery
5. systematická digitalizace

V průběhu roku 2013 se předpokládá dokončení digitalizace archivního fondu A/36, tzv. záznamních listů VKR, mikrofilmů AF 114, mikrofiší MV-TS (centrála) a svazkové agendy ZS/GŠ. Z důvodu ochrany archiválií a dokumentů i badatelského zájmu bude zahájen převod do elektronické podoby svazkové agendy Rudolf Slánský a spol. (a.č. ZV 1).

V rámci digitalizace dle zákona č. 262/2011 Sb. budou na základě letošní zkušenosti nejčastěji digitalizovány archivní jednotky z archivních fondů vyšetřovacích spisů (centrála i

kraje), svazkové agendy KR (centrála i kraje), zvláštní vyšetřovací, operativní, agenturní (ZV, ZO, ZA), A 2/1 (Sekretariát MV), A 8 (Inspekce MV), hlášení PS, personální spisy, Studijního ústavu (302, 310, H).

Na základě žádosti Archivu budou do elektronické podoby převáděny vybrané evidenční pomůcky (kartotéky).

V rámci systematické digitalizaci bude pokračovat digitalizace svazkové agendy centrály kontrarozvědky (originály), která doplní již naskenované svazky na mikrofiších, i tzv. materiálů trvalé hodnoty (MTH).

Digitalizační pracoviště při oddělení archivních fondů FMV bude kromě badatelských a úředních žádostí průběžně pokračovat v digitalizaci archivního fondu Z a zahájí digitalizaci archivních fondů 52 a 302.

V neposlední řadě bude pracoviště digitalizace vyhodnocovat nabytých zkušeností a podílet se na jejich výměně s partnerskými institucemi v České republice i v zahraničí, včetně jejich ochrany, ukládání a archivace.

Část C – Kancelář Ústavu – 2013

Kancelář Ústavu bude zabezpečovat funkci sekretariátu Rady Ústavu a sekretariátu ředitele Ústavu, zejména přípravu podkladů pro jednotlivá jednání Rady Ústavu a realizaci usnesení Rady Ústavu. Ve stanovené míře se podílí na přípravě podkladů pro ředitele Ústavu, výkonu jeho rozhodnutí, legislativně-právní činnosti, koordinaci činnosti obou úseků Ústavu a realizaci mezinárodní spolupráce. Organizačně zajišťuje činnost Vědecké rady Ústavu, Poradního kolegia ředitele Ústavu a ve spolupráci s úsekem zkoumání totalitních režimů a ediční činnosti také jednání Ediční rady Ústavu a redakčních rad revue *Paměť a dějiny* i odborného časopisu *Securitas Imperii*.

Kancelář Ústavu se bude podílet na organizaci a prohlubování mezinárodní spolupráce na bilaterální úrovni, vyhodnocování jeho úrovně i jejím rozšiřování.

Na základě rozhodnutí ředitele Ústavu bude Kancelář Ústavu kontrolovat plnění plánu činnosti a zajišťovat přípravu i distribuci nejdůležitějších dokumentů Ústavu, včetně výroční zprávy a plánu činnosti na rok 2013. Kancelář Ústavu také povede ve vymezeném rozsahu komunikaci s partnerskými organizacemi, včetně Archivu. Přiměřeně se bude podílet i na koordinaci a plnění dohod o vzájemné spolupráci.

V průběhu roku 2013 chce Kancelář Ústavu jako gestor spisové služby pokračovat v prohlubování implementace její elektronické podoby, včetně doplňkového školení zaměstnanců. Na základě plánu personálního rozvoje bude skupina personální i nadále zabezpečovat odborná školení lektorů z oblasti pracovního práva, veřejné správy a managementu. Pokračovat bude výuka anglického a německého jazyka.

Kancelář Ústavu se bude organizačně a formou supervize s Odborem informatiky a digitalizace a ostatními pracovišti podílet na dalším rozvoji, obsahovém zkvalitňování, aktualizaci a modernizaci webových stránek Ústavu včetně jejich anglické verze.

Kancelář Ústavu bude nadále plnit vnitřní legislativní úkoly, mezi něž patří příprava vnitřních předpisů a smluv Ústavu a kontrola jejich plnění, poskytování právních stanovisek ke všem otázkám spojeným s činností Ústavu, řešení soudní agendy a podkladů pro zadávání veřejných zakázek (ve spolupráci s Odborem ekonomiky a provozu). V neposlední řadě bude

vyřizovat žádosti o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Na základě rozhodnutí ředitele Ústavu se Kancelář Ústavu podílí - společně se skupinou pro přípravu odborných stanovisek, podkladů a informací – ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb. na vyřizování žádostí Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu při poskytování nezbytných podkladů a informací.

Kancelář Ústavu se bude rovněž společně s oběma úseky podílet na organizačním zabezpečení aktivit připomínajících 5. výročí vzniku Ústavu. S Archivem pak bude zabezpečovat jednání Evropské archivní sítě, včetně vydání publikace o archivní činnosti partnerských institucí, prezentační publikace a DVD.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V průběhu roku 2013 bude Ústav dále rozvíjet spolupráci s partnerskými organizacemi v zahraničí na bilaterální i multilaterální bázi. Aktivně se bude podílet na organizování mezinárodních konferencí i dalších akcí se zahraničním přesahem. V únoru 2013 proběhne na půdě Ústavu pracovní setkání účastníků Evropské archivní sítě (European Network of Official Authorities in Charge of the Secret Police Files).

Ústav se stane s IPN spoluorganizátorem 3. konference o aktivitách sovětských bezpečnostních složek ve střední a východní Evropě. Konkrétní podobu v průběhu roku dostanou ediční projekty s ukrajinskými, rakouskými i německými partnery. Ústav konečně předpokládá rozšíření institucionální spolupráce s izraelským památníkem Yad Vashem, jeho archivem a Mezinárodním ústavem pro výzkum holocaustu. Uzavření dohody mezi Ústavem, Archivem a Yad Vashem ostatně předpokládá již česko-izraelská deklarace signovaná premiéry České republiky a Izraele v září 2011. Spolupráce umožní sdílení a výměnu zkušeností při přípravě společných badatelských, archivních či digitalizačních projektů týkajících se hlavně období nesvobody a prvních let komunistické diktatury.

V příštím roce zahájí Ústav ve spolupráci s Archivem další fázi spolupráce s U.S. Memorial Holocaust Museem ve Washingtonu, D. C., digitalizaci dalších archivních celků, výměnu informací a organizaci dalšího studijního pobytu. Obdobně bude prohloubena spolupráce se specializovaným pracovištěm Boston University a Hoover Institution Archives v USA.

Ústav v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, nevládními organizacemi a americkými partnery vyvine úsilí i na poli předávání zkušeností z rozličných oblastí překonávání totalitní či autoritativní minulosti, právní i historické pomoci zemím, které se nacházejí v přechodové fázi od autoritářských k demokratickým režimům.

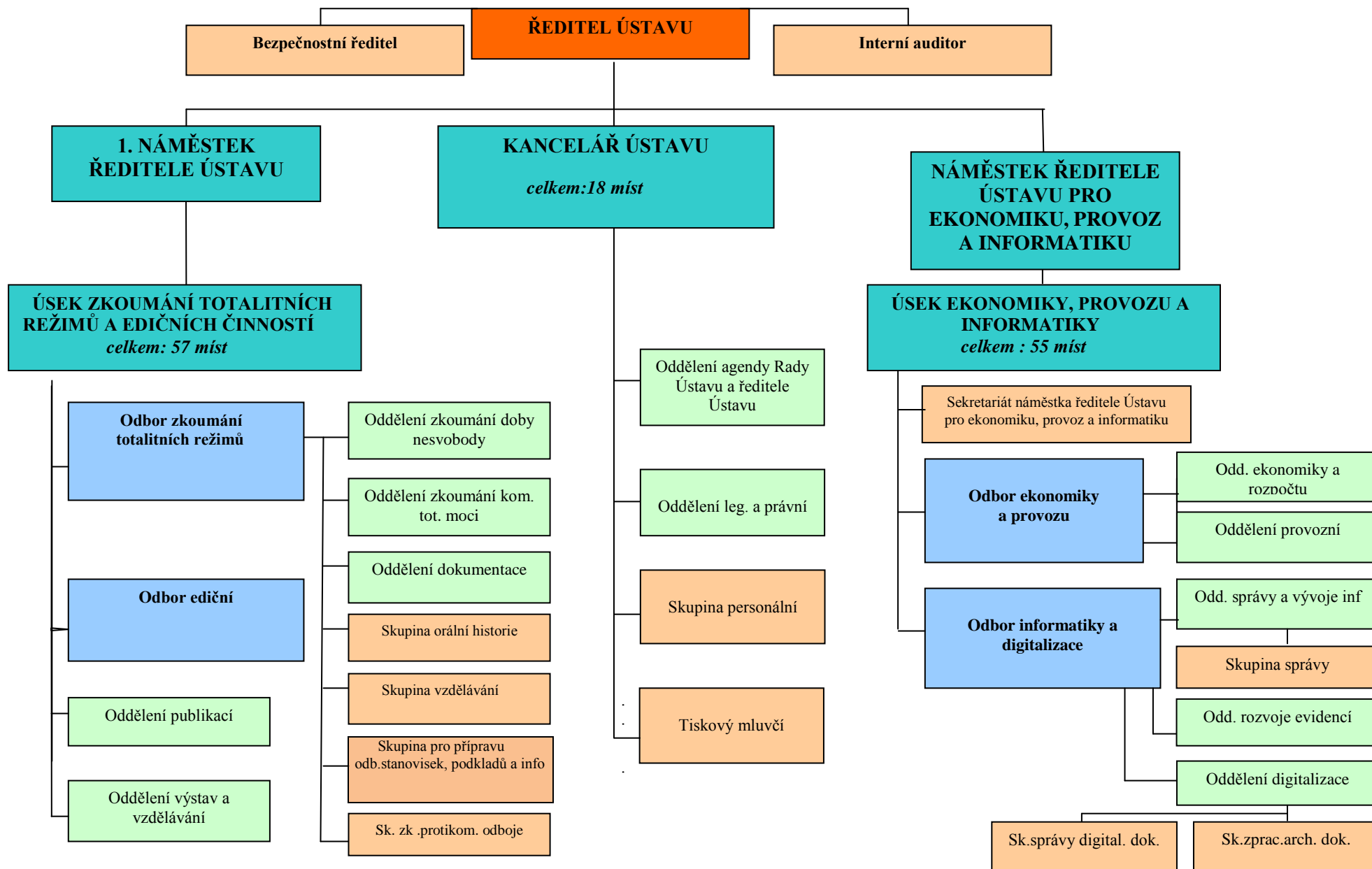
Ústav se bude aktivněji snažit prezentovat své zájmy v Platformě evropské paměti a svědomí, což mj. vyplývá z jeho úkolu koordinace a řízení projektů hrazených z grantů Mezinárodního visegrádského fondu a Evropské komise.

V rámci zahraniční spolupráce se Ústav bude i nadále snažit zajistit další zdroje mimorozpočtového financování pro své aktivity.

V neposlední řadě se pracovníci Ústavu budou průběžně účastnit vědeckých konferencí i dalších odborných akcí organizovaných partnerskými institucemi a organizacemi.

Přehled systemizovaných míst na rok 2013

ÚSTAVU PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ

Celkový počet **130** systemizovaných míst v Ústavu.